

Vlaams
Parlement

vergadering **C314**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 9 juli 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Nederlandse radiodossier – 2710 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verwerving van de rechten voor het EK voetbal 2016 door de European Broadcasting Union – 2718 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de tv-rechten voor de Olympische Spelen – 2731 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe beleidsverhouding tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen inzake cultuur- en jeugdbeleid – 2733 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de financiële situatie van kunstenaars – 2734 (2014-2015)	18
VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de brandveiligheid van jeugdlokalen – 2702 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de vrijstelling van onroerende voorheffing voor jeugthuizen – 2735 (2014-2015)	27

VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Nederlandse radiodossier – 2710 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, in Nederland woedt de discussie over een mogelijke herschikking van de FM-band voor radio. De minister van Economische Zaken plande een veiling van de FM-frequenties, maar stoot daarbij nu op heel wat protest van onder andere de commerciële radiozenders. De huidige concessies in Nederland lopen af op 1 september 2017. Door het protest van de radiozenders en onenigheid binnen de Nederlandse coalitie, is het niet echt duidelijk wat er nu zal gebeuren. De veiling die de minister wilde organiseren, zou ook nieuwkomers de mogelijkheid bieden om frequentiepakketten te bemachtigen. Het spreekt voor zich dat de huidige aanbieders de meerkost van een veiling en het mogelijk toelaten van nieuwe spelers in de radiomarkt niet als een voordeel zien.

Gezien de bekende problemen met radiofrequenties die soms worden vastgesteld in grensgebieden, kan dit natuurlijk ook effecten hebben op de nakende beslissingen over de radiofrequenties hier. Mocht er in Nederland beslist worden om niet over te gaan tot een verlenging van de huidige frequentiepakketten, maar een veiling en mogelijke herschikking, kan dat betekenen dat er problemen ontstaan met het bereik van radiozenders in Vlaanderen. Anderzijds kan het ook mogelijkheden openen om, in dialoog met de Nederlandse regering, problemen in de grensgebieden aan te pakken.

Minister, welke effecten van het radiodossier in Nederland verwacht u voor de Vlaamse radiomarkt? Zult u contact opnemen met uw Nederlandse collega, om te voorkomen dat daar beslissingen worden genomen zonder oog te hebben voor eventuele effecten in Vlaanderen?

U hebt al gezegd dat we mogelijk pas naar een beslissing gaan na september 2016, en mogelijk pas in 2017. Aangezien we daardoor ook dichterbij de deadline voor het Nederlandse radiodossier komen, vroeg ik me af of hierdoor, met coördinatie, ook mogelijkheden vrijkomen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik sluit zeer graag aan bij de vragen van collega Bajart. Zeker in grensgebieden ondervinden wij inderdaad storingen, met name ook van de Franstalige zenders, die ons vaak overstemmen, waardoor het luistercomfort van een aantal Vlaamse zenders dagelijks aangetast wordt. Minister, u hebt bij een vorige gelegenheid gezegd dat u daarover in overleg zou treden met uw Franstalige collega. Zijn er op dat vlak al vorderingen geboekt?

U gaf toen ook aan dat er ook, zij het in mindere mate, overleg nodig was met uw Nederlandse collega. Hebt u inderdaad al overleg gehad met Nederland? Zo ja, zijn daar al concrete dingen gezegd?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Op 26 juni 2015 deelden de Nederlandse minister van Economische Zaken en de staatssecretaris voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de voorzitter van de Nederlandse Tweede Kamer mee dat op 31 augustus 2017 de vergunningen van de commerciële radiozenders aflopen. Het gaat om vergunningen voor gebruik van het spectrum in de AM-band (middengolf 526,5 tot 1606,5

kilohertz), de FM-band (87,5 tot 108 megahertz) en de vergunningen voor digitale etherdistributie (174 tot 230 megahertz) via DAB+ (Digital Audio Broadcasting).

De Nederlandse overheid is niet meer van plan die vergunningen te verlengen, zoals ze in 2011 heeft gedaan, maar wil overgaan tot een veiling, uiterlijk in het voorjaar van 2017. Na de veiling zullen de vergunningen voor langere tijd worden afgegeven. Er is sprake van tien jaar, maar dat is nog onder voorbehoud. De huidige vergunningsvoorwaarden voor de commerciële radiozenders in Nederland dateren van 2003. Toen werden de vergunningen uitgereikt op basis van een inhoudelijke vergelijkende toets en een veiling. Eerst werden de dossiers inhoudelijk vergeleken en als de dossiers voor één kavel inhoudelijk gelijkwaardig waren, was het uitgebrachte bod doorslaggevend.

In 2011 werden de vergunningen verlengd, op voorwaarde dat er werd geïnvesteerd in DAB+. Vergunningshouders moesten programma's die analoog werden uitgezonden, ook digitaal uitzenden. Daarnaast kwam er voor landelijke vergunninghouders een verplichting om een tweede kanaal aan te bieden. Naast de programmering in FM – 4 landelijke openbare omroepen en 9 commerciële stations – zijn er in Nederland nu via DAB+ 28 verschillende digitale programma-kanalen te vinden.

In Nederland is de digitale uitrol sneller gebeurd dan op basis van de verlengde vergunningen verplicht was. Zowel de landelijke commerciële omroepen als de openbare omroepen zijn in bijna heel Nederland te ontvangen. Met de aangekondigde veiling in 2017 zal Nederland verder inzetten op digitalisering. Zo zullen ook in 2017 het analoge en het digitale spectrum gekoppeld worden. In de veiling zullen gecombineerde kavels worden aangeboden, zodat kandidaten, zoals nu al het geval is, de mogelijkheid krijgen om zowel in FM, waar nu nog het meeste wordt verdiend, als in DAB+ uit te zenden. Aanvullend zal extra digitale frequentiecapaciteit beschikbaar worden gesteld voor commerciële radio.

Een herverdeling van de frequenties leidt niet noodzakelijkerwijs tot een nieuw frequentieplan. Bestaande frequenties kunnen immers hergebruikt worden door andere spelers. Indien de nieuwe frequentietoewijzing ook wijzigingen aan het Nederlandse frequentieplan tot gevolg heeft, moet dat, zoals vastgelegd in het internationaal akkoord van Genève van 1984, gecoördineerd worden met ons land. Aangezien de Vlaamse Gemeenschap er bij coördinatieaanvragen van andere landen of gemeenschappen steeds over waakt dat de Vlaamse zenders voldoende beschermd worden of blijven binnen de bepalingen van het akkoord van Genève, is een vermindering van het bereik van Vlaamse zenders hier niet aan de orde. De Vlaamse radiomarkt zou dus, wat het bereik betreft, in principe geen noemenswaardige effecten mogen ondervinden van een herschikking van de FM-band in Nederland.

Aangezien Nederland de regels van het akkoord van Genève van 1984 dient te respecteren, moet Nederland wijzigingen – in elk geval grote wijzigingen – steeds coördineren met het buitenland. Er zal over dit dossier dus in elk geval minstens ambtelijk contact zijn tussen de bevoegde administraties van Nederland en Vlaanderen, zij het dat het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) zorgt voor de dispatching van de betrokken coördinatieaanvragen en voor het doorsturen van de antwoorden daarop. Het akkoord legt op dat Nederland rekening houdt met de gevolgen voor buitenlandse zenders.

Een gelijktijdige optimalisatie van het Nederlandse en Vlaamse frequentieplan lijkt interessant, maar is in de praktijk niet haalbaar. Enerzijds is er de korte tijdsspanne, die geen grondige herschikking van het Vlaamse of Nederlandse frequentieplan toelaat. Anderzijds zit de FM-band overvol en is geen enkel land geneigd om veel frequentierechten op te geven. Nieuwe, zogenaamd goede frequenties in deze regio

vinden, is dus zo goed als onmogelijk, zeker als er ook nog rekening moet worden gehouden met de zenders van de andere buurlanden of gemeenschappen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verwerving van de rechten voor het EK voetbal 2016 door de European Broadcasting Union – 2718 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, de European Broadcasting Union (EBU) heeft de rechten verworven voor het Europees kampioenschap voetbal in Frankrijk, in 2016. De VRT liet in een persbericht weten dat ze in het kader van het Evenementenbesluit deze wedstrijden dan ook zal uitzenden. Ook liet de openbare omroep weten dat hij openstaat voor een samenwerking met andere Vlaamse mediabedrijven. Dat is een positief signaal, maar de vraag is hoe de VRT zelf deze mogelijke samenwerking ziet. Kan dit het doorverkopen van een deel van de rechten betekenen? Wat met wedstrijden van de nationale ploeg, gesteld dat die zich zou plaatsen? Iedereen hier aanwezig hoopt natuurlijk dat dit zal gebeuren. Volgens welke modaliteiten zal de VRT bereid zijn samen te werken? Het lijkt alvast een uitgelezen symbooldossier voor de VRT om in te gaan op uw wens om het media-ecosysteem te versterken.

Vindt u het een goede zaak dat de VRT zich heeft gemengd in de aankoop van de uitzendrechten voor het EK voetbal 2016, aangezien het niet onwaarschijnlijk is dat ook andere, commerciële mediabedrijven, interesse hadden in deze rechten? Hoe ziet de VRT de eventuele samenwerking met andere Vlaamse mediabedrijven? Zal de VRT zelf, proactief, met een voorstel naar de commerciële mediabedrijven stappen? Zal een eventuele samenwerking op gelijke voet kunnen gebeuren, zodat ook de commerciële partner of partners er baat bij hebben? Dat zou bijvoorbeeld kunnen door hun de kans te bieden interessante affiches uit te zenden.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraagsteller. Het is de eerste case waarmee we te maken hebben. Uiteraard zijn de rechten via de EBU verworven. Misschien weet u, minister, of ook de commerciële zenders belangstelling hadden? En zo ja, hebben ze pogingen ondernomen om die rechten te verwerven? Dat is belangrijk om te weten. Het is een evenement op de Evenementenlijst. Hoe dan ook moet het kampioenschap op een open net worden uitgezonden. Wat de heer De Gucht zei, is heel belangrijk: dit is een gelegenheid om een aanzet tot samenwerking te geven. Weet u hoe dat in concreto in zijn werk kan gaan? Deze case kan ook voor andere dossiers die zich in de toekomst zullen voordoen, van belang zijn.

De heer Bart Caron (Groen): De vraag van de heer De Gucht is pertinent, en ik sta daar helemaal achter. Zoals de heer Vandaele het zegt, komt het er voor mij op aan dat dergelijke evenementen op een open net beschikbaar zijn. Voor mijn fractie en mezelf maakt het helemaal niet uit welke zender dat doet. Het zou voorts waanzinnig zijn mochten de Vlaamse zenders tegen elkaar opbieden en zo de prijs onredelijk hoog maken. Een samenwerking is dus aangewezen. De evolutie is niet nieuw. Tot mijn verbazing blijken nu ook 'kleinere' sporten gegeerd door

tv-zenders, en niet enkel door de VRT. Zo werd deze week bekendgemaakt dat de Volleybalbond een akkoord heeft met Sporting Telenet voor de rechtstreekse uitzending van wedstrijden uit de ereklasse. We kunnen die goede evolutie alleen maar toejuichen. Ik heb ook een vraag, aansluitend bij wat de heer Vandaele zei. Als de EBU de rechten verwerft, dan zullen de rechten wellicht worden verdeeld onder de openbare omroepen die erbij zijn aangesloten. Is dat zo?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, collega's, sport is een belangrijke opdracht voor de VRT: lees er het Mediadecreet maar op na. Sport heeft immers raakvlakken met zowel informatie, duiding en ontspanning als met cultuur in de brede betekenis van het woord. De opdracht van de VRT bestaat erin, conform de huidige beheersovereenkomst, om een divers aanbod van sporttakken en evenementen op radio, televisie en online te brengen. De VRT moet volgens de beheersovereenkomst ook focussen op sporten en evenementen met een relevante Vlaamse deelneming en op Vlaamse evenementen met internationale uitstraling. Ik denk dat dit terecht is. De beheersovereenkomst stelt in strategische doelstelling 20 ook dat de VRT samenwerkingsmogelijkheden met andere actoren moet verkennen, om zo de toegang van de kijker tot sport op open net te maximaliseren.

Wat betreft het EK 2016 wil ik een en ander verduidelijken. In het najaar van 2014 heeft het rechtenagentschap van de UEFA alle mediaspelers in België benaderd en uitgenodigd een bod te doen op het EK. Uiteraard heeft mijn kabinet het werk grondig aangepakt en met alle actoren contact opgenomen om hun standpunt te kennen. De commerciële spelers blijken interesse te hebben. Volgens de informatie die ik heb vernomen, heeft echter geen enkel Belgisch mediabedrijf toen een individueel bod uitgebracht. De VRT heeft wel een bod uitgebracht via de EBU. Eind december 2014 is de UEFA de onderhandelingen met de EBU begonnen. De onderhandelingen met het samenwerkingsverband van publieke omroepen in Europa zijn toen van start gegaan voor de 26 landen waar het EK nog niet rechtstreeks verkocht was. België was één van die landen.

Of er voor de uitzending van het EK voetbal kan worden samengewerkt tussen de VRT en de andere Vlaamse mediabedrijven zal het voorwerp uitmaken van eventuele contractonderhandelingen tussen beide. Tussen de Vlaamse mediabedrijven zijn er regelmatig gesprekken, gelukkig maar. Als blijkt dat er bij die mediabedrijven interesse is voor het EK voetbal, zal de VRT hierover concrete besprekingen aangaan, zo heeft men mij gemeld.

Op dit ogenblik zal ze niet proactief met een concreet initiatief naar de diverse spelers gaan, maar ze staat wel open voor voorstellen of vragen van anderen. Onder welke voorwaarden er kan worden samengewerkt, hangt ook af van die onderhandelingen. Indien de private mediabedrijven interesse hebben om maten zelf uit te zenden, kan dat in principe via een sublicentie, maar daaraan moet de UEFA dan haar goedkeuring verlenen, wat niet onmogelijk is. Met andere woorden, er staan zeker nog deuren open. Veel zal afhangen van de eventuele onderhandelingen, indien die worden opgestart.

De voorzitter: Zal de wedstrijd IJsland-Luxemburg op VTM worden getoond?

De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Corrigeer me als ik een foute analyse maak, maar ik vraag me af of het niet goed zou zijn om een systeem uit te werken waarbij, als ze rechten binnenhaalt via een bod via de EBU, er regelmatig overleg zou kunnen plaatsvinden tussen de VRT en de privéspelers, in plaats van dat die privéspelers sowieso de stap moeten zetten. Dat overleg zou

er zijn om te bekijken, als men dan toch aan gezond ecosysteem werkt, op welke manier ze daaraan kunnen meewerken. Misschien is het iets te ambitieus om hen zo gemakkelijk rond de tafel te krijgen, maar op zich lijkt een overlegmoment voor die zaken me niet verkeerd, zodat die stap gemakkelijker wordt gezet door de diverse zenders.

De heer Bart Caron (Groen): Collega De Gucht, herinner u de discussie die we gisteren even hebben aangeraakt. Het ging over de strijd tussen SBS en Media-laan, bijvoorbeeld voor die vriendschappelijke wedstrijd van de Rode Duivels tegen Frankrijk. De VRT werd ervan beschuldigd de prijs zo hoog te zetten dat SBS niet kon bieden, terwijl achteraf bleek dat VTM de rechten had verworven. Het zijn natuurlijk ook in een commercieel landschap concurrenten van elkaar.

Voor de rest sluit ik me echter helemaal aan bij uw benadering en bij die mogelijkheden.

Minister Sven Gatz: Het idee van overleg is een goed idee. Indien een of meerdere commerciële mediabedrijven geïnteresseerd zijn om daarop in te gaan, dan kunnen ze zeker met de openbare omroep contact opnemen, en kan binnen het kader van de sublicentie worden bekeken onder welke voorwaarden dat overleg ook tot een daadwerkelijke samenwerking kan leiden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de tv-rechten voor de Olympische Spelen – 2731 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, de VRT is al lange tijd de aanbieder van de Olympische Spelen in Vlaanderen. Nu werd bekend dat de tv-rechten voor de Olympische Spelen vanaf 2018 tot en met 2024 voor de hele Europese markt werden verkocht aan Discovery, die ze zal uitzenden via zijn zender Eurosport.

De top van Discovery heeft al aangegeven met onder andere de BBC en andere zenders in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland te willen onderhandelen over mogelijkheden voor sublicenties. Daarbij werd gesteld dat Discovery in sommige markten alle platformen zal gebruiken, zoals free-to-air en betaaltelevisie. In sommige andere zal ze partneren met andere omroepen. Voor de winterspelen van 2018 en de zomerspelen van 2020 waren er ook in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk al deals met omroepen. Die rechten blijven ook gelden. Vanaf 2022 heeft Discovery dan alle tv-rechten in handen voor heel Europa, behalve Rusland. De VRT heeft enkel de rechten tot de zomerspelen van 2016 in handen. In de deal werd ook vastgelegd dat er in elke markt minstens 200 uur free-to-air wordt aangeboden. Eurosport is in verscheidene landen enkel actief als betaalzender. Daar worden er partnerdeals verwacht om te voldoen aan de free-to-airvereiste.

De situatie in Vlaanderen blijkt niet zo duidelijk. Zo wordt in De Standaard van 30 juni gesteld dat, aangezien Eurosport in ons land in zowat elk basispakket zit, de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) zal oordelen dat die als een free-to-airzender geldt. Volgens een ander artikel, in De Tijd, wordt verwacht dat minstens een deel van de rechten toch weer bij de VRT zal terechtkomen, met andere woorden, dat Eurosport wel degelijk een betaalzender is. Discovery zou ook bezig

zijn met een strategie om met de zender Eurosport een meer lokaal aanbod te maken. Toch worden er vraagtekens geplaatst bij de manier waarop het in elke afzonderlijke markt een aanbod zal verzorgen bij die Olympische Spelen.

Ik wil hierbij zeker benadrukken dat de essentie niet is dat de uitzendrechten sowieso naar de VRT zouden moeten gaan, maar wat hier van belang is, is dat er wel nog een aanzienlijk free-to-airaanbod is van de Olympische Spelen, zoals ook het Internationaal Olympisch Comité (IOC) dat wil, en het Evenementenbesluit dat ook bepaalt. Daarnaast lijkt het me ook belangrijk dat zo'n aanbod wordt afgestemd op de lokale markt, dus op de Vlaamse.

Minister, is het aanbod van Eurosport in Vlaanderen free-to-air? Hangt dat af van de omschrijving in het contract tussen het IOC en Discovery, of van onze eigen regelgeving, zoals het Evenementenbesluit? Waar ligt de beslissingsmacht over het beoordelen van het free-to-air-zijn in dit dossier? Welke autoriteit heeft de VRM in dezen? Dat is toch belangrijk.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Collega, dit is een heel goede vraag. Ik kan me er dus volmondig bij aansluiten. Dit zit een beetje in de sfeer van de vorige vraag, maar is toch ook net iets anders. Uitgerekend van de Olympische Spelen werd immers altijd gezegd dat niemand daar interesse voor heeft, dat dit echt iets is dat de openbare omroep moet doen, omdat geen kat daar geld voor op tafel wil leggen. Blijkbaar heeft Discovery daar wel belangstelling voor. Dan is het inderdaad de discussie of dat al dan niet open net is, of dat free-to-air is. Die Olympische Spelen komen immers ook op de evenementenlijst voor. Dat is een boeiende discussie. Een kanttekening: ook voor de Olympische Spelen van 2016, als ik me niet vergis, waren de rechten aanvankelijk door SPORTFIVE opgekocht. De VRT heeft daar dan ook via subcontracten een deel van kunnen overnemen.

Het is niet dat dat moet voor ons, maar het is een mogelijkheid. Ik ben dus benieuwd naar het antwoord van de minister.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): We hebben gisteren al een discussie gevoerd over sport en ontspanning en alle andere programma's. Ik meen dat het inderdaad is zoals de heer Vandaele zegt, dat ze vermeld worden op de evenementenlijst, zelfs als eerste. Dit werd vastgelegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 – ik ben nu misschien al een stukje aan het antwoorden in de plaats van de minister.

Voor ons is het belangrijk dat ze te zien blijven op de openbare omroep, temeer daar het de gelegenheid biedt om een hele plejade aan minder bekende sporten voor te stellen aan het grote publiek.

De heer Bart Caron (Groen): Collega's, ook ik wil me graag even aansluiten. Ik ga ervan uit dat boogschieten inderdaad free-to-air is en zal blijven.

Mijnheer Bajart, van twee dingen één: als we ervoor kiezen om het open te stellen voor de markt, dan meen ik dat we daar wel een principiële consensus over hebben, en dan vind ik het heel merkwaardig dat u vragen stelt over facetten die de VRT de facto garandeert. De vraag is of de VRT free-to-air is, of dat afhangt van het contract tussen het IOC en de omroep. De vraag is ook hoever de beslissingsmacht van de VRM reikt.

Het is een interessante vraag, maar ze toont wel aan dat u vindt dat de VRT dit niet allemaal moet doen en dat u toch dezelfde toegankelijkheid en kwaliteit wilt

als bij de VRT. Het zijn terechte vragen, maar er is toch een zekere ongerustheid. Van twee dingen één: als u de markt wilt opentrekken, dan moet u de markt ook een beetje vertrouwen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, dames en heren, de Olympische Zomerspelen zijn opgenomen in de lijst van evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving. Die lijst is vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004. Dat betekent dat de Olympische Zomerspelen niet op een exclusieve basis zodanig mogen worden uitgezonden dat een belangrijk deel van het publiek in de Vlaamse Gemeenschap dat evenement niet via rechtstreekse of uitgestelde verslaggeving op televisie kan volgen, zoals bepaald in artikel 153 van het Mediadecreet.

Dit artikel bepaalt verder wanneer "een belangrijk deel van het publiek in de Vlaamse Gemeenschap wordt geacht een evenement van aanzienlijk belang voor de samenleving op televisie te kunnen volgen". Dat is het geval als ten eerste, het evenement wordt uitgezonden door een televisieomroeporganisatie die in het Nederlands uitzendt, en ten tweede, indien het een televisieomroeporganisatie betreft die door ten minste 90 procent van het publiek kan worden ontvangen zonder extra betaling boven op de prijs van het abonnement op het basispakket van een dienstenverdelers. Het mag met andere woorden geen betaalzender zijn.

Eurosport voldoet op dit moment aan beide voorwaarden. Ten eerste, in de Vlaamse Gemeenschap zendt Eurosport uit in het Nederlands. Ten tweede, Eurosport zit in de basispakketten van Telenet en Proximus en kan dus door ten minste 90 procent van het publiek worden ontvangen zonder extra betaling boven op de prijs van het abonnement op het basispakket. De conclusie is dat het aanbod van Eurosport vandaag in de Vlaamse Gemeenschap free-to-air is.

Volgens berichten in de pers heeft Discovery aangegeven dat het in veel landen samenwerkingen wil opzetten en via sublicenties beelden met andere omroepen wil delen. Of dat ook in Vlaanderen het geval zal zijn, zal in de komende maanden duidelijk worden. De VRT blijft in elk geval geïnteresseerd om de Olympische Spelen te blijven uitzenden in de toekomst, gelet op de traditie en ervaring die zij hiermee in het verleden heeft opgebouwd.

Aangezien Eurosport geen televisieomroeporganisatie is vermeld in artikel 186, paragraaf 1, van het Mediadecreet, de zogenaamde must-carryregeling, zijn alle dienstenverdelers vrij om Eurosport al dan niet zogenaamde free-to-air aan te bieden, of met andere woorden al dan niet op te nemen in hun basispakket. Telenet en Proximus doen dat vandaag. Het free-to-airkarakter van Eurosport wordt dus bepaald door de contractuele verhoudingen tussen Eurosport enerzijds en de dienstenverdelers anderzijds.

Zoals reeds vermeld in het antwoord op de tweede vraag, wordt het free-to-air zijn in dit dossier bepaald door de contractuele verhoudingen tussen Eurosport enerzijds en de dienstenverdelers anderzijds. De VRM moet wel vooraf op de hoogte worden gebracht van de doorgifte van nieuwe omroepprogramma's. De VRM ziet toe op de naleving van het Mediadecreet en zijn uitvoeringsbesluiten en dus ook op de naleving van de evenementenregeling zoals vastgelegd in het Mediadecreet, voor zover het gaat om televisieomroeporganisaties die ressorteren onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

De VRM heeft contact opgenomen met de 'Conseil Supérieur de l'Audiovisuel' (CSA) in Frankrijk. Die heeft bevestigd dat de Nederlandstalige uitzendingen van Eurosport onder de Franse bevoegdheid ressorteren. In dit verband verwijs ik naar artikel 14.3 van de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. Ik citeer: "De lidstaten

zorgen er in het kader van hun wetgeving met passende middelen voor dat onder hun bevoegdheid vallende omroeporganisaties de door deze organisaties na 18 december 2007 verworven exclusieve rechten niet op zodanige wijze uitoefenen dat een belangrijk publiek in een andere lidstaat evenementen die door die andere lidstaat (...) zijn aangewezen, niet op de kosteloze televisie kan volgen via volledige of gedeeltelijke (rechtstreekse of uitgestelde) verslaggeving.”

Zoals ik reeds heb toegelicht, is het de Franse mediaregulator CSA die in dit geval toezicht uitoefent over de correcte toepassing van de evenementen-regeling.

Verder wens ik hier nog de algemene bedenking aan toe te voegen, in verhouding met het onderwerp van de vorige vraag, dat het niet zo is dat indien de VRT niet kan of niet wil bieden op bepaalde evenementen, ze automatisch naar een Vlaamse commerciële speler gaan. Zoals in dit geval kan een buitenlandse speler die rechten verwerven. Zo werkt de vrije markt in Europa. De combinatie van ons Mediadecreet en de audiovisuele richtlijn biedt daar op dit ogenblik de nodige oplossingen voor. Het zijn misschien niet de ideale oplossingen, wel de nodige.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister, dank u voor uw antwoorden. Ik noteer dat Eurosport beantwoordt aan beide voorwaarden, dat het aanbod free-to-air is in de Vlaamse Gemeenschap. Ik noteer ook dat de VRT interesse blijft vertonen voor de Olympische Spelen, maar ook dat de VRM vooraf op de hoogte dient te worden gebracht. Het is voor mij nu ook duidelijk dat de CSA toezicht uitoefent.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe beleidsverhouding tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen inzake cultuur- en jeugdbeleid – 2733 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, vorige week hebben we het decreet goedgekeurd dat onder andere het decreet Lokaal Cultuur- en Jeugd-beleid wijzigt.

Wij gaan de debatten hierover uiteraard niet heropenen: de beslissing is genomen. Maar na die beslissing blijven er toch wel wat vragen over die beantwoord kunnen worden, waarna we met de nieuwe realiteit aan de slag moeten. Deze vragen leven onder andere bij de lokale jeugd- en cultuurschepenen. Zij vragen zich af hoe het, nu de beslissing genomen is, verder moet vanaf 1 januari 2016. Normaal gezien kunnen zij met heel veel vragen terecht op de website van het agentschap. Daar staat zeer veel en goede informatie. Maar over deze wijziging is op dit moment nog niets te vinden.

Andere vragen die ook leven gaan over hoe, na de beslissing, de participatie van het middenveld gegarandeerd zal blijven of hoe de Vlaamse overheid zal blijven inzetten op kwaliteitsbewaking of hoe de Vlaamse en lokale overheden samen kunnen werken aan gedeelde beleidsprioriteiten.

Minister, hoe en wanneer zullen de lokale cultuur- en jeugdschepenen geïnformeerd worden over de nieuwe spelregels voor het lokale cultuur- en jeugdbeleid die vanaf 1 januari 2016 zullen gelden?

Aangezien we wel wisten wat er op ons af ging komen, hebben we tijdens de bespreking van de beleidsnota's Cultuur en Jeugd aan u de suggestie gedaan om de ambtenaren die tot nu instonden voor het controleren van het beleid, een veeleer coachende opdracht te geven. We hebben toen voorgesteld om een kenniscentrum binnen de administratie op te richten omdat dit een belangrijke hulp kan zijn voor de lokale verantwoordelijken voor cultuur- en jeugdbeleid. Zij hebben immers vaak behoefte aan argumenten en dossieropbouw. Hebt u dit voorstel ondertussen verder kunnen onderzoeken en welke conclusie hebt u hier eventueel uit kunnen trekken?

We zijn in ieder geval tevreden over de engagementen die u al eerder uitsprak om het lokaal cultuur- en jeugdbeleid te monitoren, maar we blijven aandringen op iets meer ambitie, en we denken dan aan het ontwikkelen van een Vlaams ondersteunings- en stimuleringsbeleid voor het lokale beleid. De ontwikkeling van een kwaliteitslabel voor de meest cultuurvriendelijke gemeente van Vlaanderen zou een idee kunnen zijn, gespiegeld aan de meest kind- en jeugd vriendelijke gemeente zoals we dat nu kennen. Minister, wat is uw mening over dit idee?

In de debatten die we hebben gevoerd, komt de intergemeentelijke samenwerking vaak naar voren als een van de te onderzoeken oplossingen. In het nieuwe of resterende decreet Lokaal Cultuurbeleid blijft die mogelijkheid uiteraard behouden. Bent u bereid om dit instrument uit te breiden om meer initiatieven tot intergemeentelijke samenwerking mogelijk te maken? In dat verband is het belangrijk om aandacht te hebben voor de aan de gang zijnde regioscreening. Bent u hierbij betrokken en wat zouden de gevolgen kunnen zijn voor het regionale of bovenlokale cultuur- en jeugdbeleid?

De verslagen van de paritaire commissie decentralisatie zijn vrijgegeven. De werkgroep Vrije Tijd daarin heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd. Wij hebben daarvan kennis kunnen nemen. Hebt u die aanbevelingen al kunnen bekijken? Die sluiten heel hard aan bij wat we in deze commissie al hebben gezegd. Hoe denkt u hiermee verder aan de slag te gaan?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Voorzitter, ik sluit mij zeer graag aan bij deze zeer juiste en terechte vragen van mevrouw Bastiaens. Minister, u weet dat wij heel wat vragen hadden bij het decreet. Er is altijd gezegd dat we zouden toezien op participatie en monitoring. Hoe zal die monitoring eruitzien? Is er een concrete timing? Gaan we eerst een jaar afwachten, om het dan te bekijken? Met wie gaat u die monitoring doen? Betekent dat dat u enkel de lokale besturen daarbij gaat betrekken, of ook al die organisaties? We hebben dikwijls bezorgde middenveldorganisaties gehoord. Gaat u hen ook betrekken bij die monitoring?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): We hebben inderdaad nog maar net het decreet goedgekeurd. Dat was terecht. Wij staan daar ook achter. Nu moeten die nieuwe regels bekend worden bij de lokale besturen en de lokale beleidsmakers. Dat is voor een deel al gebeurd door andere organisaties. De rol van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk, en zijn website, is belangrijk voor de communicatie naar de besturen. Er is meer dan ooit ondersteuning en coaching nodig van de Vlaamse overheid ten aanzien van de besturen.

Ondersteuning is iets anders dan het opleggen van verplichtingen. We kennen de filosofie daarachter. Minister, kunt u inzicht bieden in hoe u die ondersteunende rol ziet? Welke initiatieven zult u nemen?

Minister, we hebben onze mandatarissen gebriefd. Ik neem aan dat andere partijen dat ook doen, maar het zou goed zijn dat u dat ook doet.

Het label van meest cultuurvriendelijke gemeente dan. Vroeg had je de prijs cultuurgemeente of -stad van Vlaanderen. Ex-collega Yüksel heeft voorgesteld om dat af te schaffen. Die prijs is dan ook afgeschaft bij de wijziging van het Participatiedecreet tijdens de vorige legislatuur. Nu is het me niet helemaal duidelijk. Gaan we net zoals voor kindvriendelijke steden en gemeenten voor een label kiezen, of gaan we een prijs geven voor meest cultuurvriendelijke stad of gemeente? Daar zijn voordelen en nadelen aan verbonden. We moeten opletten dat we geen inflatie krijgen van prijzen. Een stad of gemeente die al veel accommodatie en infrastructuur heeft, komt misschien meer in aanmerking dan een stad of gemeente die een achterstand moet inhalen. Het mag geen versnipperd verhaal worden.

Nu moeten we nog meer dan vroeger inzetten op de intergemeentelijke samenwerking. Ik geloof daar sterk in. Lokale beleidsmakers doen dat ook steeds meer. Door budgettaire besnoeiingen zien ze dat ze samen regionaal meer aankunnen. Dat is heel zinvol. Je moet bottom-up werken. Ik geloof in het organisch groeien en dat vraagt tijd. Dit opleggen gaat in tegen de filosofie van het decreet, en we bereiken daar ook niet veel mee.

We moeten de link leggen met de regioscreening. Daar zou je ver in kunnen gaan. Er zijn organisaties die werken aan bibliotheekbeleid, er zijn er die werken aan cultuur- en gemeenschapscentra, of aan erfgoed met de erfgoedcellen. Het mag allemaal een geheel worden. Het zou dan fijn zijn dat telkens dezelfde personen kunnen samenwerken. Dat zou voor een bepaalde regio vooruitgaan.

Als mevrouw Bastiaens zegt dat we dat decretaal uitbreiden, dan betekent dit dat er stimuli moeten komen. Zal dat financieel zijn? Waar halen we dat geld dan? Moeten we de steden en gemeenten niet meer wijzen op de financiële voordelen van samenwerking?

Minister, dan de commissie decentralisatie. We hebben kennis genomen van de bevindingen van de paritaire commissie, meer specifiek van de werkgroep vrije tijd. Er zijn enkele voorstellen. Hoe gaat u daarmee aan de slag?

De heer Bart Caron (Groen): In de plenaire vergadering en in de commissie Binnenlandse Zaken heb ik voorstellen gedaan over flankerende activiteiten voor de hervorming van de decreten. Minister, ik wil u oproepen om in de komende maanden een brede denkoefening te doen, eventueel samen met de VVSG, steunpunten, belangenbehartigers en deze commissie om een aantal activiteiten op te zetten van flankerende, niet-controlerende orde, om het lokale jeugd- en cultuurbeleid blijvend te stimuleren. In mijn voorstel had ik het over de monitoring. De commissie decentralisering heeft inderdaad een vrij uitgewerkt schema van monitoring voorgesteld, en ook een koppeling van die monitor met de stadsmonitor, dus met publicaties van de Vlaamse overheid, zodat het een instrument wordt voor lokale besturen voor de ontwikkeling van een betere bovenlokale samenwerking.

Mevrouw Bastiaens deed een suggestie voor bovenlokale samenwerking zoals die nu bestaat voor cultuurcommunicatie. Misschien moeten we eens nadenken over het verbreden van het werkterrein. Het is een fantastische hefboom omdat het vrij goed overeenkomt met de schaal van de verzorgingsgebieden, van de cultuurhuizen. Het zou een verbrede taakstelling kunnen zijn en tegemoet kunnen komen aan wat de heer Meremans suggereert. Dat is een goed idee. Welke bovenlokale samenwerking kunnen we maken voor jeugd en cultuur, maar ook voor sport?

Is er nood aan een kader voor een impulsbeleid voor een aantal zeer gerichte activiteiten? Moeten we niet nadenken over een inhoudelijk kader voor het lokale jeugd- en cultuurbeleid, niet als een decreet, maar als een visie, als uitgangspunten

en kapstokken om lokale besturen te helpen hun zelfevaluatie te doen, samen met steunpunten en het middenveld? Moeten we niet nadenken over het loslaten van stringente regels voor lokale participatie en inspraak, en dat veel opener maken zodat er meer diverse vormen van burgerparticipatie op het lokale niveau mogelijk zijn? Dat is veel breder dan het decreet waarmee de minister op het Vlaamse niveau zelf experimenteert.

Mevrouw Bastiaens, ik vind dat u zinvolle voorstellen doet. Maar over het idee van coaching en de competentieontwikkeling rond die coaching bestaat er toch een misverstand. U stelt voor om daar bij de administratie een soort van ondersteuningscel voor op te richten. Dat is niet slecht, maar we hebben ook de recente fusie tussen Lokaal Cultuur en Steunpunt (LOCUS) en Bibnet en we hebben De Ambrassade. De vraag is of niet net daar die vorming en profielwijziging van de medewerkers moet worden georganiseerd. Ik geef de voorkeur aan iets buiten de overheid. Misschien is er meer competentie over dat aspect bij een steunpunt dan bij onze administratie.

Uw voorstel over een cultuurvriendelijke gemeente kan een onderdeel zijn van het pakket flankerende activiteiten die door de Vlaamse overheid worden opgezet.

Mijn grootste zorg is dat er een bredere denkoefening moet gebeuren over een set van flankerende maatregelen en niet van los zand. Het decreet is goedgekeurd en we gaan ervan uit de lokale besturen hun ding zullen doen. Vraag is met welke activiteiten we dit kunnen versterken en ondersteunen zonder dat het drukkend wordt. Het zou goed zijn dat we die de komende maanden eens oplijsten en dat u, minister, die ook eens bekijkt, samen met het middenveld van de Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV) tot de Ambrassade.

De erfgoedcellen zijn lokaal beleid, maar tegelijk intergemeentelijk beleid en erfgoedbeleid. Dat is een extra complicatie.

Ik wil het debat en de denkoefening wat breder maken. Ik denk dat vele actoren in het veld dat ook zouden waarderen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring van de lokale besturen en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds werd op 30 juni aangenomen door het Vlaams Parlement. Het decreet heeft op diverse materies betrekking, ruimer dan cultuur en jeugd. De minister van Binnenlands Bestuur, mevrouw Homans, zal in de loop van volgende week een omzendbrief versturen naar de lokale besturen over de aanpassing van de meerjarenplanning 2014-2019 en de budgetten 2016. In deze omzendbrief komt de inkanteling van de sectorale subsidies in het Gemeentefonds ook aan bod.

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft als belangenbehartiger van de lokale besturen de afgelopen maanden regelmatig gecommuniceerd over deze wijziging. Meerdere keren kwam het thema aan bod in hun digitale nieuwsbrieven en het tijdschrift Lokaal. Ook tijdens de voorziene vormingsmomenten van de VVSG werd het dossier besproken.

Wat de sectorale communicatie betreft, nam in het voorjaar 2015 de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ) het initiatief om de schepenen te informeren over de aangekondigde wijzigingen. Deze vormings- en uitwisselingsmomenten werden georganiseerd door de VVJ in samenwerking met de VVSG, vier provinciale jeugddiensten en de afdeling Jeugd van het Vlaams Ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM).

In elke Vlaamse provincie werden schepenen samengebracht op een regionaal inspiratiemoment. Ook een van mijn persoonlijke raadgevers was op elk van deze infomomenten aanwezig. Verder zal ik mijn administratie vragen om in het najaar in een aparte communicatie met de nodige informatie aan de cultuur- en jeugddiensten van de gemeenten te voorzien.

Na het wegvallen van heel wat van de klassieke sturingsinstrumenten van de Vlaamse overheid – minder sectorale financiering, minder detailregelgeving, minder toezicht – zal de Vlaamse cultuur- en jeugdadministratie haar rol inderdaad herdefiniëren: van een subsidiërende en controlerende administratie naar een coachende administratie. Al gedurende vele jaren zet de administratie in op een goed uitgebouwd ondersteuningsbeleid voor lokale besturen, in samenwerking met verschillende relevante partners. Meer dan ooit ben ik ervan overtuigd dat hier verder werk van gemaakt moet worden. Ik wil blijvend inzetten op kennisdeling en verspreiding van onderzoeksresultaten en good practices via publicaties en studiemomenten.

Binnen het vernieuwde departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media werd ervoor gekozen een stafdienst kennis- en informatiemanagement op te richten. Deze stafdienst zal een belangrijke rol spelen bij de coördinatie van de monitoring van het lokale vrijetijdsbeleid. Die monitoring gaat in twee richtingen. De lokale besturen vragen om makkelijk toegang te kunnen hebben tot de vele beschikbare informatie op Vlaams niveau en die op maat te kunnen inzetten voor hun lokaal beleid. Tegelijkertijd vragen de Vlaamse overheid en de jeugd- en cultuursector een duidelijk zicht op de sectorale evoluties in het lokale veld. Een evenwicht is nodig tussen informatiebehoefte en het respect voor de autonome beleidsruimte. Tevens moet erover gewaakt worden dat niet wordt geëvolueerd van voorbijgaande plan- en rapporteringslast naar een nieuwe monitoringslast. Dit thema maakte dan ook het belangrijkste onderwerp van gesprek uit op de werkgroep Vrije Tijd van de paritaire commissie 'decentralisatie'.

Daar werden de voorbije weken en maanden een aantal afspraken gemaakt. Ten eerste wordt een initiatief genomen om de bestaande informatiestromen en interacties tussen de Vlaamse en de lokale overheid te stroomlijnen en te optimaliseren om zo te komen tot een uitgebalanceerde dataset, met respect voor het principe van maximale gegevensdeling tussen administraties (MAGDA) en met de ambitie een win-winsituatie te realiseren in de dataverzameling, informatiedeling en publieksontsluiting.

Ten tweede engageert de Vlaamse overheid zich om haar registratie- en monitoringbeleid over lokale overheden in de sectoren cultuur – Bios3 voor de bibliotheeksector en CCinCijfers voor cultuurcentra – jeugd en sport verder uit te bouwen en bij te sturen in voortdurend overleg met de lokale overheid.

De doelstelling is het beleid, zowel op lokaal als op Vlaams niveau, te voeden met relevante gegevens over de vrijetijdsbeleving en -besteding in de Vlaamse Gemeenschap. Er zullen ook over de beleidsdomeinen heen synergieën worden gezocht. Daarbij zullen de werkzaamheden binnen het beleidsdomein Vrije Tijd als 'good practice' worden ingeschoven in een ruimer verhaal van nieuwe centraal-lokale relaties.

Wij lopen vanuit mijn bevoegdheidsdomein voorop in die lokale monitoring. Hopelijk kunnen wij het goede voorbeeld geven voor anderen. Ik wil ook benadrukken dat het referentiepunt van het kwalitatieve element van een stadsmonitor daarin voor mij het uitgangspunt is.

Op basis van de algemene bevindingen was de werkgroep het eens over het volgende toekomstperspectief voor monitoring. De Vlaamse overheid vertrekt bij haar monitoring vanuit de lokale informatiebehoefte. Zo kan Vlaanderen mee het

lokale beleid ondersteunen en versterken. Drie principes staan centraal. Ten eerste: we stemmen de verschillende stromen van dataverzameling op elkaar af, zowel inhoudelijk als in de tijd. Ten tweede: we ontsluiten de data op een centraal platform, minstens voor de cluster vrije tijd – cultuur, jeugd en sport – maar het liefst ook verder afgestemd met andere sectoren. En ten derde: de opgevraagde data worden verrijkt met eigen data of data uit andere sectoren. Dat toekomstperspectief werd bevestigd door de paritaire commissie decentralisatie op 13 mei 2015, waar de bevindingen uit de verschillende thematische werkgroepen werden besproken.

Als ander ondersteuningsinstrument verwijst u, naar analogie van de jeugdgemeente en het label kindvriendelijke steden en gemeenten, naar 'De Cultuurgemeente van Vlaanderen'. Dat was opgenomen in het Participatiedecreet, maar is, na een grondige evaluatie tijdens de vorige legislatuur, opgeheven omdat de maatregel te weinig transversaal was en geen focus had op kansengroepen. Ik zie op dit ogenblik dan ook geen noodzaak om het initiatief opnieuw in het leven te roepen. Ik zal wel nog steeds een prijs voor lokaal cultuurbeleid uitreiken. Die prijs kan, zo hoop ik toch, eveneens een hefboom zijn voor lokale besturen.

Er loopt momenteel een traject rond cultuurspreiding, uitgaande van de discrepantie die ontstaan is door het overhevelen van de middelen naar het Gemeentefonds en het tegelijk verder willen inzetten op de kunsten en spreiding. In een aantal bijeenkomsten tussen mijn kabinet, samen met mijn administratie en uiteraard vele stakeholders uit het brede culturele veld, wordt momenteel onderzocht welke impact we verwachten door de hertekening van het lokale cultuurbeleid, waardoor het zwaartepunt volledig bij de gemeente zelf wordt gelegd. Wanneer wordt het belangrijk om cultuurspreiding toch ruimer te bekijken dan de lokale context? En op welke schaal situeren we dat dan?

Ook in de bibliotheeksector dienen zich interessante gemeenteoverschrijdende initiatieven aan, gaande van gezamenlijke aankopen tot de realisatie van regio-bibs. Het is de bedoeling om ook met de bibliotheeksector een gelijkaardig kort traject te lopen, waarbij de belangrijkste uitdagingen en mogelijke knelpunten die betrekking hebben op intergemeentelijke of regiogerelateerde inspanningen en expertise van de bibliotheeksector in kaart worden gebracht. Op basis van de resultaten uit dat traject zal de intergemeentelijke samenwerking, die inderdaad een belangrijke uitdaging wordt voor de toekomst en die nu in het decreet Lokaal Cultuurbeleid is ingeschreven, geëvalueerd en eventueel uitgebreid worden.

Wat betreft de regioscreening: dat is een materie die door mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur, mevrouw Homans, wordt geregisseerd. Het is momenteel te vroeg om de gevolgen voor het lokale en bovenlokale cultuur- en jeugdbeleid te kennen.

Collega's, ik hoop te hebben aangegeven dat de monitoring voor mij geen doekje voor het bloeden is. Ik heb ook aangegeven dat, ondanks de rechtstreekse aansturing die door de overheveling van sectordecreten in het Gemeentefonds vermindert, wij toch gaan onderzoeken hoe we – zoals de heer Caron het noemde – flankerende maatregelen kunnen inzetten. Dat is een kwestie die te bespreken is in het najaar. We hebben al vrij veel weg afgelegd. We hebben dit zeker niet koud laten worden, maar proactief aangepakt. Ik ben graag bereid om daar met de commissie, volgens uw desiderata, dieper op in te gaan met concretere elementen dan ik nu in mijn kaderantwoord heb proberen aan te reiken.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, bedankt voor uw antwoord. U hebt nu wel onze nieuwsgierigheid geprikkeld door te zeggen dat u verder kijkt en dat u in het najaar met meer concrete elementen komt. Ik ben ieder geval blij

dat u het niet laat zoals het nu is en dat u er samen mee aan de slag wilt gaan. Er zijn door mezelf en door de collega's een aantal elementen aangereikt. Het is absoluut noodzakelijk en de moeite waard om er samen over na te denken, niet alleen hier, maar uiteraard ook met de bredere sector en met de verschillende actoren, om te zien hoe we dat verder vorm kunnen geven.

U hebt even het element van de regiobibs aangehaald. Collega Fournier heeft u daar recent een schriftelijke vraag over gesteld. Met wat nu gebeurd is, zijn de middelen voor bibs die samenwerkten, allemaal toegekend aan het lokale bestuur dat de hoofdbib had, zonder dat daar verdere afspraken rond gemaakt zijn. Dat zijn van die kleine dingen die wel een grote impact kunnen hebben. Het is belangrijk om daar kort op de bal te spelen. Daarom ben ik blij te horen dat er volgende week een omzendbrief vertrekt en dat u in het najaar verder zult communiceren. Dat is heel essentieel. Dit is zo'n klein voorbeeldje vanuit het veld dat ik aanhaal, maar zo zullen er ongetwijfeld nog wel zijn. We moeten daar heel goed de vinger aan de pols houden.

Communicatie is inderdaad zeer belangrijk. En die moet ook in twee richtingen gaan. Wat de monitoring betreft, hebt u heel duidelijk aangegeven dat die, zonder te zwaar te gaan wegen, in twee richtingen moet gaan. Die communicatie kan dan het best ook in twee richtingen georganiseerd worden.

U zei dat u niet heel veel voelt voor ons idee rond cultuurvriendelijke gemeenten. Ik vind dat wat jammer. Ik vraag u om dat idee niet onmiddellijk van tafel te vegen. Ooit bestond het, in het kader van het Participatiedecreet. Maar toen haalden we niet de vooropgestelde resultaten. Op dit ogenblik is de situatie anders. Ik denk bijvoorbeeld ook aan de ervaring met labels als 'fietsvriendelijke gemeente' en dergelijke: men zou er de bedenkingen van de heer Meremans mee kunnen ondervangen. Het gaat erom de dialoog aan te gaan en good practices tussen gemeenten uit te wisselen. Ik vraag u dus om dat idee in het achterhoofd te houden. We zien wel wat er later van komt. U geeft aan dat u op een aantal ideeën aan het broeden bent. Wel, wij zullen dat van onze kant ook doen. In het najaar zetten we daarover het gesprek dan ongetwijfeld verder.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, ik dank u voor het antwoord. Ik zeg niet dat ik op mijn honger blijf zitten, zo midden in de ramadan. U hebt hier een hele boterham op tafel gelegd. Toch heb ik nog enkele vragen, en ook een bedenking. Wat de monitoring betreft, stelde ik u de vraag of het middenveld daarbij wordt betrokken. De gemeenten zijn de gesprekspartners, maar het middenveld kan een rol spelen. Voorts vraag ik me af wat er met de monitoring gebeurt. Er worden veel data verzameld. Hoe zal de evaluatie en de controle gebeuren? Mevrouw Bastiaens gaf het voorbeeld van de samenwerking tussen bibliotheken. Op een of andere manier moet u kunnen ingrijpen. Hoe zult u dat aanpakken?

Ik ben niet echt te vinden voor het voorstel van mevrouw Bastiaens om 'cultuurvriendelijke gemeenten' als dusdanig te erkennen. Er zijn al fietsvriendelijke gemeenten, kindvriendelijke gemeenten, duurzame gemeenten ... Het leidt tot containerbegrippen die uiteindelijk niets meer te betekenen hebben. Het belangrijkste lijkt me dat de nieuwe wetgeving ervoor zorgt dat gemeenten blijvend investeren in het cultuurbeleid. Op dit ogenblik is er geen hefboom voorhanden om bij te sturen wanneer een gemeente minder in cultuur gaat investeren. Het zou nuttig zijn om eens na te denken hoe daaraan kan worden geredigeerd, met een stok achter de deur waarmee men vriendelijk of iets minder vriendelijk gemeenten kan aanmanen om meer te doen.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik dank u voor het antwoord. In wat u zei, zit al heel wat lekkers. Maar dat moet nog worden opgegeten. In het najaar zullen we

bekijken hoever we daarmee staan. Ik kijk er hoopvol naar uit. Ik ben helemaal niet pessimistisch. Er zijn een aantal zaken op de rails gezet waarvan we toch wel wat verwachten. Wat de monitoring betreft, moet ik zeggen dat ik erin geloof. Ook ik ben geen groot voorstander van prijzen of labels. Maar de collega hier heeft gelijk: er is een evolutie bezig, en die moet zichtbaar zijn. Lokale politici en adviesraden moeten kunnen reageren op de monitoring en de ingezamelde data. Als die informatie correct is, zal dat zorgen voor zelfregulatie, en daar geloof ik in. Ik ben dus hoopvol gestemd, en kijk uit naar wat het volgend werkjaar op dat vlak zal opleveren.

De heer Bart Caron (Groen): Namens mijn fractie wil ik ook iets zeggen. Er zijn veel interessante ideeën verwoord. De ingrediënten zijn er, maar nu moet het gerecht nog worden klaargemaakt. Na de debatten moeten we in het najaar een aantal mensen horen, zodat het gerecht wat meer body krijgt. Samen met de minister moet het mogelijk zijn om een aantal aspecten zelf te monitoren en eventueel zelfs te ontwikkelen. We moeten luisteren naar het middenveld.

We zouden een beetje de brug kunnen zijn om een aantal van die flankerende, ondersteunende acties te ondersteunen. Ik zou ze niet 'maatregelen' noemen: dat klinkt dan weer zo sturend. Wat kunnen die acties zijn? We kunnen daar hier eens over nadenken. Dat is een voorstel dat ik doe namens mijn fractie. Ik herneem dat wel na ons reces.

Minister Sven Gatz: Het is wel zo dat het potje al staat te pruttelen op het vuur. Het is dus niet zo dat we alleen maar de ingrediënten klaarleggen. Wel heb ik besloten daar geen stokken in te steken, omdat dat nogal droog smaakt. Ik denk dat er in het najaar veeleer wortelstoemp zal worden opgediend. Dat is misschien zinvoller.

Uw vragen wanneer u ter zake iets concreets, iets consistentes kunt krijgen, zijn terecht. Ik zou dit misschien in twee delen willen opsplitsen, zelfs al hebben ze met elkaar te maken. Over het monitoringsysteem, het wat, hoe en wanneer, moeten we u na de zomer inderdaad gewoon duidelijkheid kunnen geven. Dat gaat het over de vraag welke gegevens er precies worden opgevraagd, gedeeld en ook ontsloten. In die zin is het ook belangrijk dat het middenveld daar een rol in krijgt, niet om hen te onderwerpen aan het verstrekken van allerlei gegevens, maar omdat ze daar een rol in moeten spelen. Dat spreekt voor zich.

Het andere element zal minstens even uitdagend zijn. Dat is de vraag hoe we dan die intergemeentelijke samenwerking, aansturingen, aansporingen, flankerend beleid en dergelijke meer zien. Voorzitter, het moet mogelijk zijn om daar in twee trappen in september-oktober al dieper op in te gaan, en het zal zeker ook worden verankerd in de beleidsbrief. Dat zal een interessant debat worden voor het einde van het jaar en het volgende jaar, om daar concreet verder in te gaan. De elementen die nu de facto met de regiobibs in een bepaalde plooi blijken te vallen, moeten we dan zeker toch wel eens bekijken en herbekijken, opdat dit nu niet zomaar stoemelings, automatisch zou gebeuren. Dit zou verder binnen een intergemeentelijk gesprek en logica moeten worden bekeken.

Daarop aansluitend – maar ik maak daar nu geen voorafname op – ben ik wel veeleer een believer in het element van x-vriendelijke gemeenten, voor zover daar een serieus traject aan is voorafgegaan. In de meeste gevallen is dat wel zo, denk ik, maar het moet inderdaad meer zijn dan een bordje, en het moet ook regelmatig worden geëvalueerd en dergelijke meer. Als dat lokaal echter een bepaalde dynamiek tot stand kan brengen tussen diverse actoren, zowel binnen een schepencollege, een gemeenteraad als met het middenveld, kan dat een heel waardevol traject zijn.

Dit is geen nieuw beleid, dit is geen aankondiging, maar laten we eens bekijken of het misschien wel interessant kan zijn om, waar we vroeger de Cultuurgemeente

van Vlaanderen hadden, nu de Intergemeentelijke Cultuur-samenwerking van Vlaanderen te hebben. Dat klinkt niet goed, we moeten daar nog iets beters voor verzinnen, maar u begrijpt wel wat ik wil zeggen. Laten we dat meenemen in heel dat debat. Het is zeker geen voorafname, hoor.

Ik denk dat concretere elementen absoluut in het najaar moeten en zullen volgen. Dan zullen we de twee elementen kunnen bekijken, in samenwerking met de commissie en stakeholders. Ik denk immers ook dat, los van de grote positieve energie die er – gelukkig maar – sowieso in gemeenten en lokale bestuurders zit, de zoektocht naar nieuwe inhoudelijke oplossingen ook met het veld zal moeten gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik wil me aansluiten bij wat u tot slot hebt gezegd. Er is heel veel positieve energie. Wat u, en wij samen met u, wilt bereiken, is het verder kunnen aanwakkeren en stimuleren, voor zover nodig en noodzakelijk, van de diverse dynamieken tussen de diverse actoren: de lokale overheden, het middenveld enzovoort.

U hebt ook nog iets belangrijks gezegd over al die data en de ontsluiting daarvan. Ik heb dat ook gelezen in het advies van de paritaire commissie decentralisatie. Dat is de kwestie van de open data. Het lijkt me inderdaad heel belangrijk dat die data die worden verzameld, ook ter beschikking worden gesteld als open data, in de eerste plaats aan die lokale besturen, maar ook gewoon aan het brede middenveld. De creativiteit is zo groot, zeker ook in deze sector, dat men daar ook wel positieve dingen mee kan doen. Dat moeten we zeker mee in overweging nemen.

U hebt aangekondigd dat de wortelstoemp al in de pot zit. Wel, wij zullen in het najaar hopelijk samen met u de mosterd daaraan toevoegen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de financiële situatie van kunstenaars – 2734 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Voorzitter, minister, geachte leden, het culturele tijdschrift *rekto:verso* voerde een onderzoek naar de financiële situatie van beeldende kunstenaars in Nederland en Vlaanderen: 311 professionele kunstenaars, van wie een derde Vlamingen en twee derde Nederlanders, vulden een enquête in. De resultaten zijn op zijn minst opvallend: 64 procent van de respondenten geeft aan niet te kunnen leven van het kunstenaarschap alleen. Ongeveer de helft van de kunstenaars verdient er gemiddeld minder dan 10.000 euro per jaar aan, wat ver onder het minimumloon ligt. De kunstenaarspraktijk lijdt onder die financiële beperkingen: 33 procent zegt wegens financiële redenen te moeten besparen op materiaal, 20 procent moest stoppen met de huur van een werkruimte. Zo getuigt de jonge kunstenaar Bert Huyge in *De Morgen* dat hij een werk met epoxy moest afvoeren, omdat het te duur werd.

Dit zijn schrijnende toestanden, zeker als je weet dat de helft van de onder-vraagden aangaf dat hun financieel-economische situatie de afgelopen jaren nog is verslechterd.

De voornaamste oorzaak is volgens het onderzoek dat de vergoedingen in het kunstenbedrijf teruglopen, of vaak zelfs helemaal ontbreken. Twee derde van de kunstenaars geeft aan zelden tot nooit een fee te ontvangen. Het blijkt bovendien moeilijk om er als kunstenaar over te onderhandelen, omdat de cultuursector er onvoldoende op is ingesteld.

Kunstenares Anouk De Clercq vertelt hierover in De Morgen: "Op het vlak van correcte verloning is er nog werk aan de winkel. Als je een kunstenaar om werk vraagt, dan betaal je die, punt. Als je een loodgieter vraagt, dan krijg je toch ook een rekening? Het is toch gek dat je daar nog altijd over moet discussiëren?"

Er ontstaat door dit manke systeem een absurd 'trickle-up effect', waardoor kunstenaars met een bijberoep hun artistieke praktijk financieren en dus indirect de uitnodigende instanties ondersteunen. In rekto:verso wordt ervoor gepleit om, zoals in de Verenigde Staten, een toetssteen te ontwikkelen die realistische vergoedingen mogelijk maakt, een soort 'code of conduct' waaraan voor instellingen een certificaat vasthangt.

Minister, ik weet dat u het ondersteunen van kunstenaars heel hoog in het vaandel draagt. In het nieuwe Kunstendecreet wordt gesteld dat er aandacht moet worden besteed aan een correcte vergoeding voor kunstenaars. En ook in uw visienota gaf u aan kunstenaars te willen ondersteunen, bijvoorbeeld door middel van renteloze leningen en doorbraaktrajecten, maar het valt te betwijfelen of dat zal volstaan om deze scheve situatie recht te trekken.

Minister, bent u vertrouwd met deze problematiek? Verbazen de cijfers u? Hoe gaat u de positie van de kunstenaar verbeteren? U bent nu ongeveer één jaar minister. Hebt u een aantal heel specifieke maatregelen in de pijplijn zitten? Werkt u aan maatregelen om de financieel-economische situatie van kunstenaars te verbeteren? Wat vindt u van het voorstel om een 'code of conduct' voor culturele organisaties te ontwikkelen?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, minister, wij hebben ook kennisgenomen van het artikel in De Morgen. Ik heb daarna ook met veel interesse het uitgebreide verslag gelezen in rekto:verso.

Het onderzoek biedt ons inderdaad een aantal interessante inzichten, bijvoorbeeld dat het inkomen van 50 procent van de ondervraagden schrikbarend laag ligt. Het is minder dan 10.000 euro, en dat terwijl het minimumjaarinkomen in België 17.200 euro is.

Wat me ook gefraspeerd heeft, is dat de redenen die voor de preciaire situatie worden aangehaald, niet bij externe factoren zoals de crisis of de besparingen, worden gelegd, maar wel bij de teruglopende of ontbrekende vergoedingen in het kunstenbedrijf zelf: een terugloop van vergoedingen voor de productie van hun werk, een terugloop van fees of honoraria, en minder ondersteuningsmogelijkheden.

Het onderzoek besluit, volgens mij terecht, met de aanzet dat er nood is aan een cultuuromslag, aan een helder systeem waarin kunstenaars en instellingen weten wat ze van elkaar kunnen en mogen verwachten, en waarin de evidentie van het niet-betalen van kunstenaars moet verdwijnen. Men oppert inderdaad het gebruik van een 'code of conduct' met realistische vergoedingen als een mogelijke oplossing. Hoe staat u daartegenover?

Ik wil de vaststelling dat kunstenaars het moeilijk hebben om van hun inkomsten te leven, echter ook even in een breder kader plaatsen. Ook in andere sectoren is

dat het geval, zowel in de economische sectoren als in de sportsector. Ook daar zijn er mensen die ruimschoots kunnen leven van hun inkomsten en andere die zich in de middenmoot bevinden. Maar er zijn ook een pak advocaten, kleine middenstanders, sporters die moeten krabbelen om ervan te kunnen leven. Ik wil hiermee maar zeggen dat het probleem niet enkel bestaat in de kunstensector, maar dat het zich in veel sectoren aftekent. Dat we daar aandacht voor moeten hebben, is duidelijk.

In uw beleidsnota en in uw visienota Kunsten worden al heel wat aanzetten gegeven, en er bestaan ook al een aantal zaken. Ik denk hierbij aan het kunstenaarsstatuut. Het bevat weliswaar een aantal knelpunten op het vlak van sociale zekerheid, fiscaliteit en arbeidsrecht. We moeten er werk van maken om de misbruiken te vermijden, zodat de effectiviteit van het statuut groter wordt. Daarmee komen we volgens mij al tegemoet aan de problemen. Dit moet natuurlijk door de federale overheid geregeld worden. Ik ben dan ook benieuwd of u al gesprekken hebt gevoerd met federale collega's, en of er kansen zijn om dit snel of op middellange termijn aan te pakken.

Ook op andere vlakken zijn er al mogelijkheden. Ik denk aan een beurs voor jonge beloftevolle kunstenaars, doorbraakprojecten en Winwinleningen. Het probleem hiermee is dat niet elke kunstenaar op de hoogte is van wat er allemaal bestaat. De mogelijkheden zijn niet voldoende gekend. Op het vlak van communicatie is er nog een rol voor u weggelegd. We moeten bekijken wat het Kunstenloket, het Kunstenpunt nog meer kan doen.

Ik wil positief blijven. Ik lees zowel in het Kunstendecreet, in de visienota als in de beleidsnota dat er aandacht aan moet worden besteed. Ik wil me daarom graag aansluiten bij de vraag van mevrouw Idrissi. Hoe of wanneer worden de voornemens die erin werden geuit, verder geconcretiseerd? Hoe kunnen we de positie van de kunstenaar binnen dat brede kunstenlandschap verder verduurzamen? Hoe kunnen we de randvoorwaarden van wat we al hebben, nog sterker versterken, aanspreken en verfijnen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De geschetste problematiek is mij inderdaad bekend, al moet ik toegeven dat hij wat scherper dan ik had gedacht naar voren is gekomen in het artikel waarnaar u verwijst. Het kwam ook uitgebreid aan bod in de landschapstekening van het Kunstenpunt dat mij ter voorbereiding van de visienota werd bezorgd. In de visienota wordt een belangrijk hoofdstuk gewijd aan de positie van de kunstenaar in het veld. De sociaal-economische positie van kunstenaars en de positie in het algemeen van de kunstenaars versterken is een belangrijke prioriteit. We moeten kunstenaars koesteren, zij zijn de hoeksteen van een kwaliteitsvol kunstenlandschap.

Wat kunnen we nu doen om de positie van de kunstenaars te verbeteren? Zoals ik in mijn visienota stel, wil ik kunstenaars de instrumenten geven om een consistente en duurzame praktijk te kunnen uitbouwen. Het Kunstendecreet voorziet in een divers instrumentarium dat voor verschillende fases van hun loopbaan een gepaste ondersteuning kan bieden. U noemt onder meer de kunstenaarstoelage – de renteloze lening – en de doorbraaktrajecten. Dit zijn niet de enige instrumenten. Naast de klassieke projectsubsidies zijn de beurzen zeer belangrijk voor scheppende kunstenaars. Een beurs laat beeldend kunstenaars en kunstenaars in het algemeen toe om letterlijk tijd te kopen en zich te focussen op hun werk en artistieke ontwikkeling en verdieping. Dit instrument is overigens niet enkel gericht op jonge kunstenaars. Nieuw zijn de meerjarige beurzen, voorbehouden voor reeds erkende en gevestigde kunstenaars. Ik blijf ook buitenlandse residenties ondersteunen en tussenkomsten verlenen voor buitenlandse publieke presentatiemomenten.

We zijn nu een aantal elementen aan het bekijken om binnen het Kunstendecreet te realiseren of al toegankelijk te maken in 2016. De meeste dingen zullen uiteraard in het debat over de verdeling van de subsidies van 2017 aan bod komen.

Daarnaast wijs ik in mijn visienota ook expliciet op de verantwoordelijkheid van kunstorganisaties om zorg te dragen voor talentontwikkeling en voor de uitbouw van duurzame carrières van kunstenaars. Hiermee probeer ik dus in te spelen op een belangrijke oorzaak die in het onderzoek waarnaar u verwijst wordt aangehaald, namelijk het teruglopen van de vergoedingen in het kunstbedrijf. Ik pleit ervoor dat organisaties hun overheadkosten beheersbaar houden en meer middelen voor de kunstenaar vrijmaken.

Het Kunstendecreet voorziet dat alle subsidieaanvragen worden getoetst aan het criterium 'aandacht voor een correcte vergoeding van kunstenaars'. Aanvragen voor werkingssubsidies worden ook nog getoetst aan het criterium 'ondersteuning van kunstenaars, met specifieke aandacht voor startende kunstenaars'. Deze ondersteuning moet breed worden opgevat, namelijk zowel financieel als logistiek, inhoudelijk, organisatorisch, zakelijk. Dit zijn twee nieuwe criteria die vanaf het najaar voor het eerst zullen worden toegepast in de beoordeling. Of deze criteria ook op termijn bijdragen aan een verbetering van de positie van de kunstenaar, zal inderdaad moeten blijken. Daarom geef ik mijn administratie alvast de opdracht om – na toekenning van subsidies – te monitoren hoe de ondersteuning van kunstenaars door organisaties in de praktijk wordt gebracht.

Verder is het opdrachtenbeleid voor beeldend kunstenaars een belangrijke bron van inkomsten. Het opdrachtgeverschap wil ik verder professionaliseren. Potentiële opdrachtgevers zullen geïnformeerd en gesensibiliseerd worden over de rechten en plichten ten aanzien van kunstenaars, onder andere inzake intellectuele eigendom, billijke vergoedingen, opbouw van sociale zekerheid.

Ik volg ook de actuele ontwikkelingen met betrekking tot het kunstenaarsstatuut, een federale materie, op de voet. Al moet ik hier erkennen dat wij eerder mikken op een doorbraak op middellange termijn en niet op korte termijn – met 'korte termijn' bedoel ik: de komende maanden.

Tot slot zal ik bij het aankopen van hedendaagse kunst, dat ik opnieuw zal invoeren, het accent op zelfstandige jonge kunstenaars leggen. Via de aankoop van hedendaagse kunst wil ik niet alleen een beeld schetsen van de ontwikkelingen in het hedendaagse Vlaamse beeldendekunstenlandschap, maar is de ondersteuning van jonge kunstenaars een belangrijk effect op zich.

Zoals ik al aangaf, zal er in de beoordeling van subsidieaanvragen op het Kunstendecreet meer aandacht zijn voor een correcte vergoeding en ondersteuning van kunstenaars, hetgeen ook in het kader van het toezicht op gesubsidieerde organisaties zal worden gemonitord en gecontroleerd. De voorgestelde 'code of conduct', te vertalen naar een Vlaamse en Brusselse context, is een interessante bijkomende piste die ook ruimer kan worden toegepast voor culturele organisaties. In het kader van het Kunstendecreet zal ik onderzoeken hoe deze 'code of conduct' als nadere uitwerking van de bovengenoemde criteria kan worden toegepast en meegenomen in de evaluatie van organisaties.

Tot slot wil ik benadrukken dat de sleutel om de financiële situatie van kunstenaars te verbeteren niet enkel bij gesubsidieerde culturele organisaties ligt. Naast subsidies en ondersteuning door musea en organisaties voor hedendaagse kunst, maakt ook de verkoop via galerieën en aan particulieren en verzamelaars deel uit van de inkomstenstructuur van beeldende kunstenaars. Daarom komen ook kleine en middelgrote promotiegalerieën die Vlaamse beeldend kunstenaars in het buitenland willen promoten op kunstbeurzen in het nieuwe decreet in aanmerking voor tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten.

Dit zal de internationale zichtbaarheid en netwerking van onze beeldend kunstenaars versterken en hopelijk ook hun positie in het algemeen.

Zoals ik al eerder aankondigde, onderzoeken we – in het kader van het witboek aanvullende financiering – onder meer hoe een kunstkoopregeling voor de beeldende kunstensector kan worden ingebed in het kunstenbeleid. Ook deze regeling kan, naast het laten participeren van een brede groep particulieren aan het kunstgebeuren, de economische positie van kunstenaars versterken.

– *De heer Bart Caron treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Minister, dank u wel voor uw zeer uitgebreide antwoord. Ik voel in uw antwoord dat u de problematiek ter harte neemt. Het klopt dat er op papier al heel wat maatregelen staan. U verwijst ook naar het Kunstendecreet. Ik ben zeer blij dat u ook oor hebt naar die 'code of conduct'. Eigenlijk zou u met de aftoetsing waarover u sprak al rekening kunnen houden in die 'code of conduct'. Daar gaat het eigenlijk over: dat je een kader schept waar cultuurorganisaties naar handelen.

Het zou ook interessant kunnen zijn om die code of conduct te laten schrijven door de cultuurinstellingen. Eigenlijk gaat het om een mentaliteitswissel. Ze moeten zelf die verantwoordelijkheid nemen en zeggen waar ze voor staan en gaan. Dan zullen ze zich meer bewust worden van de problematiek, want vaak gebeurt iets door gewoonte of doordat men zich niet bewust is van de gevolgen. Dat ze zelf maar eens met een voorstel komen. Zo'n manier van werken kunnen we wel vinden, omdat het hen responsabiliseert.

De Kunstkoopregeling is een goed instrument. In Nederland is het ingevoerd, en daar is bewezen dat het een goede stimulans was om jonge, beginnende kunstenaars te lanceren en hun carrière vleugels te geven.

Minister Sven Gatz: In 2016 willen we al enkele nieuwe elementen uit het Kunstendecreet van kracht laten worden. We zijn aan het uitzoeken welke. Wordt vervolgd. De bredere werking van het Kunstendecreet doorlichten zal voor 2017 zijn. Dan zouden we al enkele instrumenten voor aanvullende financiering moeten kunnen toepassen. In 2018 hoop ik sneller stappen te kunnen zetten voor verdere elementen van aanvullende financiering en het kunstenaarsstatuut. Ik zal geen uitspraken doen over hoe en wanneer dat kan, maar ik wil me er zeker op toelagen om dat niet los te laten.

Uw suggestie om de code of conduct vanuit de kunstensector zelf, vanuit de huizen te laten groeien, is zeer goed. Ik zal die meenemen omdat het geen enkele zin heeft een code of conduct van bovenaf op te leggen. Dan wordt dat gezien als een last of een loutere plicht. De tijd is rijp om die oefening te doen. Dat zal wellicht voor na de zomer zijn. Dan zouden we al enkele concrete elementen moeten kunnen hebben. Die code of conduct is zeker een goed ankerpunt omdat we daar telkens op kunnen terugkomen, ook op momenten dat hij niet wordt nageleefd.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Minister, u zei te hopen in 2016 een aantal nieuwe elementen te introduceren, maar u blijft een beetje vaag over wat dat juist is. Kunt u daar iets meer over vertellen?

Minister Sven Gatz: Daarmee zal ik u in het najaar verblijden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de brandveiligheid van jeugdlokalen
– 2702 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Minister, in het advies van de Vlaamse Jeugdraad op het eindverslag van het Vlaams Jeugdbeleidsplan en het Vlaams Actieplan Kinderrechten las ik het volgende: "De Vlaamse overheid heeft veel aandacht besteed aan veilige, duurzame en toegankelijke infrastructuur voor de activiteiten van kinderen, jongeren en hun verenigingen. In het lokaal jeugdbeleid was de prioriteit brandveiligheid in de periode 2010-2013, in combinatie met de samen-aankoop van brandveiligheidsmateriaal, een succes. Het is belangrijk om de realisaties van deze prioriteit op te volgen en erin te blijven investeren op het vlak van onderhoud om hogere investeringen in de toekomst te vermijden."

Minister, u gaf in uw beleidsnota aan dat brandveiligheid een bijzonder aandachtspunt blijft. U wilt verder blijven inzetten op het reeds bestaande instrument Lokalenmap, waarin een checklist over brandveiligheid is opgenomen. Daarnaast zou u ook een aantal nieuwe instrumenten ontwikkelen en aanreiken om aan brandveiligheid te werken.

Vorige week hebben we in de plenaire vergadering een decreet goedgekeurd waardoor de sectorale subsidies, onder andere die voor lokaal jeugdbeleid, in het Gemeentefonds worden ingekanteld. Vanuit Vlaanderen blijven er niet veel sturingsmogelijkheden meer over, want die taak komt nu toe aan de gemeentebesturen. U kent ons standpunt. Ik zal de discussie niet opnieuw openen. We zullen hier nog geregeld op terugkomen in de komende jaren.

In een schriftelijke vraag van mevrouw Van Eetvelde las ik over de positieve cijfers over de samenwerking met gemeentediensten zoals de brandweer. Dat is uiteraard veelbelovend. U haalde in uw antwoord aan dat de knowhow van Vlaanderen verder kan worden ontsloten. Via de website van vzw Formaat gebeurt dit al, omdat de Lokalenmap raadpleegbaar is voor iedereen. U sloot af met: "Met betrekking tot brandveiligheid kunnen de Vlaamse overheid, steunpunten en koepels samen nagaan welke knowhow nuttig is voor de gemeenten."

Minister, welke instrumenten hebt u nog op stapel staan om de brandveiligheid van jeugdlokalen te bevorderen? Hebt u al zicht op welke knowhow van nut kan zijn voor de gemeenten om de brandveiligheid van jeugdlokalen verder te bevorderen? Wat is de timing daarvan? Hoe wilt u dit concreet aanpakken? Zijn daar specifieke budgetten voor gepland?

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Minister, ik sluit me aan bij de vraag om uitleg van mevrouw Soens. De brandveiligheid is een heel belangrijk aandachtspunt. De bevoegdheid daarvoor ligt bij de lokale besturen en de eindverantwoordelijkheid bij de burgemeesters. Het probleem is dat er een gebrek is aan eenduidigheid. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de burgemeester, maar de controle ligt bij de brandweercommandant. Met de relatief recente wijziging in de brandweergebieden is er niet overal dezelfde wijze van aanpak.

Minister, daar ligt een rol voor u en voor Vlaanderen om een beter kader te creëren om de lokale besturen te stimuleren de brandveiligheid beter op te volgen. Dat geldt trouwens niet alleen voor de lokale besturen. Voor elk evenement

dat wordt georganiseerd in tenten of in open lucht is een brandkeuring nodig. Daar doet zich hetzelfde probleem van eenduidigheid voor.

Minister, hebt u al plannen om voor de lokale besturen een beter kader te creëren en hen daarin te ondersteunen?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Minister, de laatste jaren is er veel aandacht gegaan naar en zijn er veel inspanningen geleverd voor het verhogen van de brandveiligheid van jeugdlokalen. Ik denk daarbij aan de instrumenten die al zijn genoemd maar ook aan bijvoorbeeld het logboek brandveiligheid, het samen aankopen van brandveiligheidsmateriaal, het spel Pyromania. Het is goed dat deze instrumenten er zijn, maar het is ook belangrijk ervoor te zorgen dat ze effectief worden gebruikt. We krijgen signalen dat sommige lokale besturen onvoldoende op de hoogte zijn van deze instrumenten. Ik heb daarover een aantal bijkomende vragen aan u.

Hoe kunt u er vanuit Vlaanderen voor zorgen dat de bestaande initiatieven lokaal beter worden ontsloten? Ziet u daarin een rol weggelegd voor Vlaanderen?

In de toekomst zal de sturende rol die Vlaanderen heeft gespeeld op het vlak van brandveiligheid misschien wegvallen. Ziet u nog mogelijkheden om hier wel nog een rol te spelen? Ik denk dan aan een soort van impulssubsidies.

Als er nieuwe initiatieven worden genomen, ga ik ervan uit dat die zullen worden besproken met de jeugdsector.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Het is niet goed om verschillende zaken door elkaar te gooien. Mevrouw Soens, u wekt de indruk dat de overheveling van de sectorale subsidies uit het decreet Lokaal Jeugdbeleid ervoor zal zorgen dat lokale besturen niet meer zullen investeren in brandveiligheid. Ik heb daar een aantal bedenkingen bij.

Heel wat lokale besturen hebben onder impuls van het uitvoeringsbesluit prioriteit brandveiligheid in de periode 2011-2013 werk gemaakt van die brandveiligheid. De subsidiëring en prioritering daarvan hebben ervoor gezorgd dat lokale besturen ook in 2014 en 2015 zijn blijven investeren in de brandveiligheid van jeugdlokalen. Als we eerlijk zijn, dan weten we dat die prioriteit brandveiligheid jeugdlokalen in 2014-2015 ook al niet meer bestond. Het uitvoeringsbesluit heeft in die zin een hefboomeffect gecreëerd en lokale besturen ertoe aangezet om te investeren in die brandveiligheid en hen bewust gemaakt van de nood om te investeren in brandveilige jeugdlokalen. Ik ben er dan ook van overtuigd dat het uitvoeringsbesluit effect heeft gehad.

Maar om nu te zeggen dat die overheveling van de sectorale subsidies ervoor zal zorgen dat de lokale besturen niet langer aandacht zullen besteden aan brandveilige jeugdlokalen, dat lijkt me een brug te ver.

Ik dank u dat u verwijst naar mijn schriftelijke vraag, want ook mijn partij vindt het heel belangrijk dat Vlaanderen aandacht blijft besteden aan brandveiligheid van jeugdlokalen. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag heeft de minister verwezen naar het onderzoek jeugdhuisen in Vlaanderen uit 2014 waarin een op tien verantwoordelijken jeugdhuisverantwoordelijken aangaf niet in orde te zijn met de brandveiligheid. Hij concludeerde dan ook dat ondanks de inspanningen op Vlaams en op lokaal niveau, brandveiligheid een blijvend aandachtspunt is. Uiteraard ondersteunen wij dat. Vraag is alleen hoe u hij dat wil concretiseren en vormgeven.

Mevrouw Soens, ik geef u gelijk dat de overheveling van de sectorale subsidies ervoor zal zorgen dat de verhouding tussen het Vlaamse en lokale niveau wijzigt. Volgens mij biedt dat opportuniteiten. Ik denk dat lokale besturen ook veel meer vrijheid en verantwoordelijkheid zullen krijgen. De Vlaamse overheid zal de gemeenten niet langer betuttelen maar eerder ondersteunen. Het is belangrijk dat de overheid daarvoor een cultuuromslag maakt.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag stond ook duidelijk dat de brandveiligheid een mooi thema is waarin het Vlaamse niveau het lokale niveau nog kan ondersteunen. De overheveling naar het Gemeentefonds sluit ook helemaal niet uit dat Vlaanderen zijn expertise en knowhow ter beschikking blijft stellen van de lokale besturen. Wat de brandveiligheid betreft, kunnen de Vlaamse overheid, de steunpunten en de koepels samen nagaan welke knowhow nuttig is voor de gemeenten. Minister, hebt u al meer zicht op de expertise die nuttig kan zijn voor de lokale besturen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De veiligheid en kwaliteit van jeugdlokalen blijft inderdaad ook de komende jaren nog een belangrijk aandachtspunt. Ondanks de vooruitgang die de voorbije jaren geboekt werd, kampen ook vandaag nog jeugdwerkinitiatieven met een gebrek aan degelijke en veilige lokalen om hun werking te ontplooien.

Belangrijk is dat de vooruitgang die de voorbije jaren werd geboekt en de expertise die zowel bij het Vlaamse jeugdwerk als op het lokale niveau werd opgebouwd niet zomaar verdwijnt.

Op aandringen van de lokale besturen zelf werd voor de jeugdbeleidsplanperiode 2011-2013 al de mogelijkheid geboden een andere prioriteit te kiezen voor het jeugdwerkbeleid, indien op het grondgebied van de gemeente de belangrijkste noden inzake brandveiligheid waren gelenigd. De verschillen tussen lokale besturen blijven groot. In heel wat gemeenten werd de voorbije tien jaar fors geïnvesteerd in jeugdlokalen. In andere gemeenten verliep dit proces trager en blijven de noden groter. Met de integratie van de middelen voor jeugdbeleid in het Gemeentefonds zal dan ook nog meer maatwerk geleverd kunnen worden en zullen lokale besturen in samenspraak met jongeren en jeugdverenigingen zelf kunnen beslissen hoe en hoeveel middelen worden ingezet, voor het lokalenbeleid. Zo kan nog beter ingespeeld worden op lokale noden. Een grote verantwoordelijkheid ligt hier dan ook bij de lokale besturen zelf.

Desondanks blijft voor Vlaanderen nog een belangrijke ondersteuningsrol weggelegd. Met De Ambrassade werd afgesproken dat zij hierin een belangrijke rol zullen blijven spelen. Hiertoe werden dan ook een aantal acties opgenomen in de subsidieovereenkomst die met De Ambrassade werd afgesloten voor de periode 2015-2017. De Ambrassade brengt kennis en expertise samen in de werkgroep jeugdlokalen. Vanuit deze werkgroep worden alle acties rond jeugdlokalen en brandveiligheid opgezet en gecoördineerd. Niet alleen het jeugdwerk is vertegenwoordigd in deze werkgroep, ook de VVJ is betrokken. Op die manier kan er een vlotte doorstroming zijn van kennis en expertise naar de lokale besturen en kunnen de acties van de werkgroep ook worden afgestemd op de noden van de steden en gemeenten.

De Ambrassade staat ook in voor het onderhoud van de thematische website jeugdlokalen.be. Dat is een website vol nuttige informatie over beheer, onderhoud en verhuur van jeugdlokalen. Op de website wordt de lokalenmap digitaal aangeboden, onderzoek wordt ontsloten en aan de hand van praktijkvoorbeelden wordt informatie over bouwen en verbouwen gegeven. Via deze website ontsluiten ze ook doorlopend bestaand materiaal rond jeugdlokalen, zoals huurovereenkomsten en uiteraard informatie over brandveiligheid.

De informatie die vandaag al via de lokalenmap en De Ambrassade beschikbaar is, kan ook nu reeds worden gebruikt door het lokale niveau. Verschillende gemeentebesturen en brandweerkorpsen maken hiervan dan ook al nuttig gebruik. Deze informatie is op maat gemaakt van het lokale jeugdwerk en is het resultaat van een samenwerking tussen de sector en vertegenwoordigers van de brandweerkorpsen.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om het verband te leggen met een van de vorige vragen, over de monitoring van het lokale jeugd-, cultuur- en sportbeleid. Aangezien het over een veiligheidsaspect gaat, wil ik kijken hoe we dat het best kunnen opnemen, rekening houdend met het feit dat brandveiligheid een element is dat de sector jeugd of cultuur overtijgt.

Mevrouw Christiaens, het corpus van de brandveiligheid en hoe men controleert is federale materie. Daar heb ik niets over te zeggen. Het is wel de bedoeling dat het daadwerkelijk gebeurt en dat we vanuit de Vlaamse overheid een zicht hebben op hoe de gemeenten, niet alleen op het vlak van jeugdlokalen, de brandveiligheid nakomen. Als er bepaalde zones zijn waar het niet gebeurt, moeten we minstens aansporingen kunnen geven. Het zit op de grens tussen de inhoudelijke bevoegdheid die ik heb over jeugd, en de bevoegdheid van de burgemeester in het bijzonder voor veiligheid.

Concreet wil ik kijken hoe dit als een evident element kan worden opgenomen in de monitoring. We moeten kunnen weten of op het grondgebied van een gemeente de jeugdlokalen zijn gecontroleerd op brandveiligheid en of ze in orde zijn of niet. Het is een kwalitatief element, maar daar kan ik op lokaal vlak niets over zeggen. Wij zouden minstens moeten weten of en hoeveel jeugdlokalen zijn gecontroleerd op brandveiligheid. Dat is wel een engagement dat we moeten kunnen opnemen.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Dank u, minister, voor uw antwoord.

Mevrouw Van Eetvelde, u hebt mij verkeerd begrepen of u hebt niet goed geluisterd. Ik heb niet gezegd dat lokale besturen niet meer gaan investeren in of aandacht gaan besteden aan brandveiligheid. Het zou dan ook fijn zijn mocht u die woorden niet in mijn mond leggen. Ik heb gezegd dat er vanuit Vlaanderen niet veel sturingsmogelijkheden meer overblijven, want die taak komt nu toe aan de gemeentebesturen. Ik heb daarmee niet gezegd dat de lokale besturen daaraan geen aandacht meer zullen besteden, integendeel.

U maakt van brandveiligheid terecht uw thema. Het zou misschien wel goed zijn dat u ook eens zegt dat brandveiligheid in de vorige legislatuur hoog op de agenda stond, door de socialisten. We hadden de minister van Jeugd. Het is snel de schuld van de 'sossen', maar als het goed is, wordt het natuurlijk niet gezegd.

Ik ben tevreden, minister, dat u nog altijd een ondersteuningsrol ziet voor Vlaanderen. Ik ben benieuwd hoe De Ambrassade het zal aanpakken, maar ik ben blij dat zij er een belangrijke rol in hebben. Samen misschien met de VVJ spelen zij een belangrijke rol in de doorstroom naar de lokale besturen. Ik ben ook benieuwd hoe u de monitoring zult aanpakken en hoe u het veiligheidsaspect daarin zult opnemen. Ik vermoed dat we er de komende maanden meer over zullen horen, en het ter sprake zullen brengen in de commissie.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Ik onthoud, minister, dat het een combinatie is van jeugd en veiligheid. Het belangrijkste is natuurlijk dat het

gebeurt. Ik blijf ervan overtuigd dat de gemeentebesturen een rol zullen blijven vervullen, want zij zijn het best geplaatst om een zicht te hebben op het lokale jeugdwerk, op hun noden en problemen. Zij kunnen het snelst en het meest effectief gepaste maatregelen nemen, en zorgen voor de vereiste ondersteuning.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Ik sluit me aan bij mevrouw Van Eetvelde. Want mijn vraag aan u, minister, is hoe u de rol van de lokale besturen wilt stimuleren en ondersteunen. Hoe kunt u bijvoorbeeld good practices aanreiken, voor de brandveiligheid in jeugdlokalen en bij evenementen? Ik verwijs naar mijn gemeente, waar wij met de jeugddienst een charter hebben gelanceerd. Jeugdverenigingen en socioculturele verenigingen die het ondertekenen, moeten zelf een aantal verplichtingen nakomen. Maar in ruil daarvoor doen wij als gemeentebestuur ook iets, bijvoorbeeld instaan voor de kosten voor de keuring van de brandveiligheid door de brandweer.

De VVJ heeft daar een belangrijke rol te spelen en kan dat soort elementen verzamelen. Vandaaruit kan Vlaanderen de gemeenten stimuleren en ondersteunen in het kader van de brandveiligheid.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Nogmaals, ik heb niet gezegd dat ik denk dat lokale besturen geen aandacht meer zullen besteden aan brandveiligheid, integendeel. Ik wou gewoon terugkomen op de uitspraak van de minister.

Minister, brandveiligheid is en blijft voor u een belangrijk aandachtspunt. U wilt daar verder op inzetten. Mijn vraag was: hoe ziet u de inkanteling van de sectorale subsidies in het Gemeentefonds? Mijn vraag was niet: zullen de lokale besturen geen aandacht meer hebben voor brandveiligheid? Ik hoop voor hen van wel.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Christiaens, Vlaanderen geeft aan De Ambassade de inhoudelijke opdracht om met de jeugdlokalen te beginnen aan het element van brandveiligheid. Ze moeten dat zo toegankelijk mogelijk maken.

De kennisdeling gebeurt via de VVJ. U hebt het zelf vanuit uw eigen stad aangegeven: de stad kan haar rol daarin spelen. Als we die ketting goed kunnen laten werken, en naar ons laten terugkoppelen, zijn op het grondgebied van x of y de jeugdlokalen brandveilig gemaakt, dan hebben we een consistent systeem. Zo zou ik het willen aanpakken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de vrijstelling van onroerende voorheffing voor jeugthuizen – 2735 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Lokalen van erkend jeugdwerk zijn in Vlaanderen in principe als 'onderwijsinfrastructuur' vrijgesteld van onroerende voorheffing, en dit op basis van artikel 12, paragraaf 1, en artikel 253, ten eerste, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen en de omzendbrief betreffende vrijstelling van onroerende voorheffing voor onroerende goederen bestemd voor onderwijs. Dat waren de afspraken, maar sinds enige tijd krijgen we

evenwel klachten van erkende jeugdorganisaties en jeugdhuisen waarbij de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) deze vrijstelling niet aanvaardt.

Nochtans is er een omzendbrief – zoals gezegd – en werden er over de toepassing ervan in 2011 afspraken gemaakt. Zo werd afgesproken dat jeugdwerk dat erkend of gesubsidieerd wordt via het decreet Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleid en hun respectieve afdelingen in principe voldoen aan de voorwaarde inzake het systematische karakter van het onderwijs en aanspraak maken op een vrijstelling van onroerende voorheffing voor hun lokalen. Dat betekent dat ook jeugdhuisen aangesloten bij Formaat, aanspraak maken op een vrijstelling van onroerende voorheffing. Aangezien men ervan uitgaat dat de activiteiten van deze jeugdhuisen uit meer bestaan dan “uit de organisatie van fuiven, optredens, en uitbating van jeugdcafés” en dat zij een belangrijk pedagogisch karakter hebben, vallen ook zij onder dezelfde regels als jeugdbewegingen.

Via een online aanvraagformulier op www.jeugdlokalen.be kunnen bovenstaande organisaties een vrijstelling aanvragen. Dat is een eenmalige aanvraag. Als ze eenmaal een vrijstelling hebben gekregen, geldt de vrijstelling tot zij verhuizen, ophouden te bestaan, of niet meer tot het Vlaams erkend of gesubsidieerd jeugdwerk behoren. Uiteraard heeft de Vlaamse Belastingdienst het recht om meer informatie op te vragen om na te gaan of de betreffende jeugdwerkorganisatie voldoet aan de drie criteria vermeld in de omzendbrief, namelijk: het systematische karakter van het onderwijs, ontbreken van winstbejag en hoofdzakelijke bestemming van onroerende goederen tot didactische doeleinden. Op basis hiervan heeft de belastingdienst het recht om al dan niet een vrijstelling toe te kennen.

Ook lokaal of provinciaal georganiseerd jeugdwerk dat voldoet aan bovenstaande criteria, komt in aanmerking voor een vrijstelling van onroerende voorheffing. Zij kunnen echter geen gebruik maken van het online aanvraagformulier, maar moeten elk jaar een bezwaarschrift indienen nadat ze een aanslagbiljet hebben ontvangen. Daarbij kunnen zij ofwel gebruikmaken van een attest van de provincie of de gemeente waarin bevestigd wordt dat de organisatie voldoet aan bovenstaande criteria, ofwel dienen ze zelf een bezwaarschrift in. Dat waren de afspraken.

Nu zijn er klachten dat de vrijstelling niet meer wordt toegekend. Minister, bent u op de hoogte van dit probleem? Hebt u hierover al contact opgenomen met de jeugdsector, met de Vlaamse Belastingdienst en met de bevoegde minister Turtelboom? Is er dan al een oplossing voor de reeds geweigerde en de nog openstaande dossiers? Bent u met minister Turtelboom bereid om dit probleem op een duurzame manier op te lossen? Wij suggereren de opmaak van een nieuwe omzendbrief, waarbij er een eenduidige interpretatie van de regelgeving wordt vastgelegd, gebaseerd op de principes van het actuele Vlaamse jeugdbeleid.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Ik wil kort even aansluiten bij de vraagstelling van de collega, die correct schetst onder welke voorwaarden jeugdlokalen eigenlijk vrijgesteld kunnen worden van onroerende voorheffing. Dat is een pluspunt voor het Vlaamse jeugdwerk.

In tegenstelling tot mevrouw Christiaens heb ik geen weet van stijgende of bijkomende klachten, maar als er zich inderdaad een probleem voordoet, en zeker als dit te maken heeft met onduidelijkheden in de omzendbrief of de regelgeving, dan ondersteunen wij uiteraard de bekommernis.

Minister, hebt u weet van deze problemen? Wat zijn de oorzaken hiervan? Hebt u zicht op de omvang van het probleem? Welke initiatieven zult u ondernemen?

Ik trek graag de problematiek van de onroerende voorheffing ook even open. In de 'regulitisbrochure' van De Ambrassade wordt aangestipt dat de procedure om vrijgesteld te worden van onroerende voorheffing, niet evident is en eenvoudiger kan. Hoe evalueert u deze uitspraken? Denkt u dat er nog mogelijkheden zijn om de procedure te vereenvoudigen? In hoeverre kunnen de aanbevelingen van De Ambrassade daar een aanzet toe zijn?

Ik begrijp dat mijn vraag ietwat breder gaat dan de scope van de initiële vraagstelling. Het is enkel ingegeven vanuit de bekommernis dat zowel De Ambrassade als de website jeugdlokalen.be vandaag aangeven dat de procedure zeker nog vereenvoudigd kan worden.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, ik wil me graag aansluiten bij de vraag van mevrouw Christiaens en het belang benadrukken van deze vrijstelling voor het lokaal jeugdwerk in Vlaanderen. U hebt al meerdere malen zelf duidelijk aangegeven het lokale jeugdwerk te willen sparen bij de besparingsronde van deze regering. Als de vrijstelling van onroerende voorheffing voor een aantal jeugdwerkvormen wordt geweigerd, wordt het jeugdwerk echter opnieuw getroffen door een de facto besparing. Het verlies van enkele honderden tot enkele duizenden euro's per vereniging lijkt misschien niet zo veel, maar voor lokale verenigingen is dit een fikse bedrag. Bovendien zijn de budgettaire inkomsten die door het schrappen van enkele vrijstellingen terugvloeien naar Vlaanderen vrij beperkt.

Volgens de gegevens die ik kreeg ging het tussen 2012 en 2014 om 169 verenigingen. Ruw berekend aan een aanslag van onroerende voorheffing – ik neem even een wiskundige vrijheid – op 500 tot 1000 euro per lokaal, betekent dit een totale belasting ergens tussen 30.000 en 60.000 euro.

Ik vind twee zaken hierin zeer belangrijk. Ten eerste moet er een oplossing komen voor de reeds geweigerde en openstaande dossiers. Ten tweede moet er een eenduidige regelgeving komen zodat dit probleem ook op lange termijn wordt opgelost.

Onze suggestie is dat de Vlaamse Belastingdienst de erkenningen door de afdeling Jeugd volgt in plaats van zelf opnieuw te gaan oordelen over het didactische karakter van de verschillende jeugdvormen. Dat is objectiever en vermijdt dubbel werk. U moet toch toegeven dat het al te gek is dat de minister van Jeugd jeugdhuisen erkent als relevant pedagogisch jeugdwerk – er is zelfs een Vlaamse resolutie –, maar dat de Vlaamse Belastingdienst op haar beurt gaat oordelen over het pedagogische karakter van diezelfde jeugdhuisen op basis van hun activiteitenlijst. Het is namelijk zo dat vooral wat er achter die activiteiten zit de pedagogische relevantie biedt: de organisatie, het aansturen van een team, onderhandelen met overheden en partners, creatieve processen enzovoort.

Hetzelfde geldt trouwens ook voor het lokaal erkend jeugdwerk. Een gemeente is volgens mij beter geplaatst dan een belastingdienst – mevrouw Van Eetvelde, ik wil vanuit de Groenfractie nog eens heel duidelijk aangeven dat we wel degelijk geloven in de autonomie en de sterkte van lokale besturen – om te beoordelen of een initiatief dat zij erkent als jeugdwerk dat ook effectief is. Ik hoop dat u het met me eens bent dat het jeugdwerk dat op Vlaams niveau erkend of gesubsidieerd wordt evenwaardig moet worden behandeld, en dat u dus de pedagogische/didactische waarde ervan erkent, of het nu om jeugdhuisen, speelpleinwerk of jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen of jongeren betreft.

Met de Vlaamse Belastingdienst werd momenteel afgesproken dat jeugdhuisen en speelpleinwerkingen waarvan de vrijstelling is ingetrokken nu een bezwaarschrift

kunnen indienen. De beslissing over deze bezwaarschriften zal on hold geplaatst worden tot er een politieke oplossing is. Ik hoop dus dat u er snel werk van maakt.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Ik wil mevrouw Christiaens bedanken voor haar interessante vraag. Ik haal de Regulitisbrochure er nog eens bij. Ook daar staat het probleem beschreven en ze halen een mogelijke oplossing aan, zijnde dat op termijn De Ambrassade en Mediaraven samen aan een GIS-laag Jeugd werken die jeugdlokalen en jeugdhuisen in kaart brengt, waardoor de vrijstelling fors kan worden vereenvoudigd.

Onlangs las ik in een boekje van de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten (VVJ) dat ze daar ondertussen mee bezig zijn, samen met De Ambrassade, Mediaraven, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de koepels van het jeugdwerk. Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, het dossier van de vrijstelling van onroerende voorheffing voor jeugdhuisen is mij genoegzaam bekend. Ik heb er vroeger als parlementslid ook nog vragen over gesteld. Lokalen van landelijk erkend jeugdwerk zijn in Vlaanderen in principe vrijgesteld van onroerende voorheffing. Zo blijkt uit de bepalingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit in artikel 2.1.6.0.1, 1°: "Op aanvraag van de belastingschuldige wordt een vrijstelling van de onroerende voorheffing verleend voor het kadastraal inkomen van de onroerende goederen of delen van onroerende goederen gelegen in het Vlaamse Gewest, die een belastingplichtige of een bewoner zonder winst oogmerk heeft bestemd voor het openbaar uitoefenen van een eredienst of van de vrijzinnige morele dienstverlening, voor onderwijs, voor het vestigen van hospitalen, klinieken, dispensaria, rusthuizen, vakantiehuisen voor kinderen of gepensioneerden, of van andere soortgelijke weldadigheidsinstellingen."

Een omzendbrief van 2007 betreffende vrijstelling van onroerende voorheffing voor onroerende goederen bestemd voor het onderwijs geeft uitgebreid toelichting bij deze vrijstelling van de onroerende voorheffing. Grosso modo zijn er drie voorwaarden om deze vrijstelling te kunnen verlenen: het ontbreken van winstbejag, systematisch onderwijs volgens de verhouding leerling-leermeester en hoofdzakelijke bestemming tot didactische doeleinden, zij het rechtstreeks, zij het onrechtstreeks. De omzendbrief stelt dat landelijk jeugdwerk in principe aan de voorwaarde inzake het systematische karakter van het onderwijs voldoet.

De Vlaamse Belastingdienst kan voor de plaatselijke afdelingen wel bijkomende bewijsstukken vragen. De landelijke erkenning geldt dus als een indicatie voor de plaatselijke afdelingen. De Vlaamse Belastingdienst oordeelt volgens het principe zoals verwoord in de omzendbrief dat jeugdhuisen, wiens activiteiten bestaan uit de organisatie van fuiven, optredens en uitbating van jeugdcafés veel sterker dan jeugdbewegingen gericht zijn op het aanbieden van amusement. VLABEL oordeelt daardoor dat het vormende aspect minder aanwezig zou zijn, waardoor de jeugdhuisen geen vrijstelling kunnen verkrijgen, ondanks de jeugdmethodiek die jeugdhuisen toepassen. Het probleem stelt zich nu dat de Vlaamse Belastingdienst een procedure doorloopt op basis van een decreet waardoor elke vereniging telkens een bezwaar moet indienen om aan te tonen toch vormend werk te doen.

Het is echter de betrachting om werk te maken van een algemene vrijstelling voor verenigingen die erkend zijn als jeugdwerk. Ik heb hierover zelf op 19 mei jongstleden overleg gehad met de Vlaamse Jeugdraad. Mijn kabinet werkt samen met De Ambrassade, Formaat, de Vlaamse Belastingdienst en het kabinet van minister Turtelboom aan een oplossing. Daarvoor hebben reeds verschillende

overlegmomenten plaatsgevonden, onder meer op 17 december 2014 en 11 mei 2015.

Het is de betrachting om te voorkomen dat de Vlaamse Belastingdienst zich moet blijven buigen over feitenkwesities, zoals het educatief karakter van een jeugdwerkinitiatief. Daarom wordt er nu gezocht naar een duidelijk, objectief en tastbaar criteriumgegeven. Een erkenning zou een oplossing kunnen bieden. Het overleg daarover wordt voortgezet.

Momenteel kijkt ook het kabinet van minister Turtelboom of deze en andere regelingen tot vrijstelling van de onroerende voorheffing kunnen worden gestroomlijnd en vereenvoudigd.

Wat moet er nu gebeuren? Er moet verder worden uitgeklaard in welke mate de inventarisatie van de lokalen kan gebeuren met accurate gegevens, zonder te veel regulitis. Een probleem dat zich bijvoorbeeld stelt, is dat een jeugdhuis zich op een gedeeld perceel kan bevinden, bijvoorbeeld op gemeentelijke of parochiale grond, al dan niet samen met andere lokalen die geen vrijstelling zouden kunnen krijgen.

Hierdoor stelt zich het probleem dat het niet altijd evident is te berekenen voor welk deel van het gebouw er vrijstelling op de onroerende voorheffing kan worden toegekend. Een oplossing daarvoor zou kunnen liggen in de nieuwe GIS-databank (Geografisch Informatiesysteem Vlaanderen) van alle jeugdwerkinfrastructuur in Vlaanderen, die De Ambrassade momenteel ontwikkelt. We gaan nog na, in samenspraak met de Vlaamse Belastingdienst, in welke mate die tool bruikbaar kan zijn voor de vrijstellingsregeling.

Samengevat: we gaan vooruit, we gaan in de goede richting. We zijn er nog niet helemaal. Ik wil mij ervoor inspannen dat de oplossingen niet al te veraf meer zouden liggen.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben natuurlijk tevreden te horen dat u er al mee bezig bent, dat u aan een oplossing werkt. U zegt dat het niet al te lang meer zal duren. Het is misschien niet heel gemakkelijk, maar er wordt toch een concretere timing verwacht.

Wat gebeurt er met de dossiers die nu on hold zijn gezet? Er is veel onzekerheid en er is nood aan duidelijkheid op zo kort mogelijke termijn. Ik denk dat het inderdaad zeer goed is dat er zou worden gewerkt aan een erkenning.

U verwijst naar de jeugdhuizen als amusementsfactor. Enerzijds subsidiëren we de jeugdhuizen voor jeugdcultuur en anderzijds volgt er dan toch nog een beoordeling. In de vroegere afspraken – ik heb ze ook duidelijk geciteerd in mijn vraag om uitleg – werd toch duidelijk gesteld dat men ervan uitgaat dat activiteiten van een jeugdhuis uit meer bestaan dan enkel de amusementswaarde van de organisatie van fuiven, optredens en uitbating van jeugdcafés en dat ze wel degelijk een belangrijk pedagogisch karakter hebben en daarom onder dezelfde criteria en regels vallen als de jeugdbeweging. Ik denk dat zo'n erkenning aan veel tegemoet zou kunnen komen en dat de jeugdwerking nood heeft aan dat soort duidelijkheid.

Ik hoop op een concretere timing en op een oplossing op korte termijn voor de lopende dossiers.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het goed dat u zelf aangeeft dat u nu volop in overleg bent met de sector en zo snel mogelijk wilt landen met een oplossing. U erkent dus ook dat er een probleem is. Dat vond ik ook heel goed. Om in culinaire termen te blijven: ik ben voldaan.

Ik heb nog twee extra opmerkingen. Zoals mevrouw Christiaens net heeft aangehaald, is er een paradox tussen enerzijds de amusementswaarde, dat de focus namelijk te veel op amusement ligt, en anderzijds het pedagogische aspect dat daarachter ligt, namelijk het creativiteitsproces, het in overleg gaan met overheden, het aansturen van een team, het leren geven van leiding. Daarin moeten we nu zo snel mogelijk klaarheid brengen.

Verder vraag ik mij af of u in de onderhandelingen die u nu voert zicht hebt op de manier waarop er zal worden omgesprongen met de dossiers die on hold staan.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben benieuwd naar wanneer het landt en wat de oplossing juist wordt. Ik heb inderdaad ook het gevoel dat het de goede richting uitgaat.

In uw antwoord hebt u het kort gehad over de GIS-laag jeugdruimte. Hoe loopt dat nu? Kunt u daarover wat meer zeggen? Of hebt u liever dat ik daarover een schriftelijke vraag stel? Dan duurt het natuurlijk wat langer voordat ik een antwoord krijg.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik vrees dat de dossiers die on hold zijn de exclusieve bevoegdheid van de minister van Financiën zijn en dat zij daarover kan beslissen, uiteraard rekening houdend met de geldende regelgeving. Ik wil daarover wel met haar in contact treden om enige clementie aan de dag te leggen, maar de dossiers behoren dus jammer genoeg niet tot mijn bevoegdheid.

Wat de oplossing betreft, kan ik u nu inderdaad niets vertellen over de timing. Dat houdt ook verband met de vragen van andere collega's. Ik kan u dus niet zeggen wanneer de GIS-databank van de jeugdinfrastructuur klaar zou zijn. Ik wil u niet uitnodigen, maar tegelijk wel positief aansporen tot een schriftelijke vraag, omdat we daarin dan misschien wel een bredere context kunnen geven van wat we aan het doen zijn en waarom en wanneer het klaar is.

Ik denk dat de contacten met de Vlaamse Belastingdienst al dermate gevorderd zijn dat zij de erkenning vanuit jeugd zouden aanvaarden of willen aanvaarden als een objectief criterium. Onder die erkenning ligt dan eventueel nog het ruimtelijk gegeven – onroerende voorheffing is nu eenmaal een kwestie van vierkante meters – waarvoor die GIS-databank dan weer nodig is. Ik kan u op dit ogenblik helaas niet vertellen wanneer die klaar zal zijn. Uiteraard niet binnen twee jaar, dat is zeker niet de bedoeling.

Dus: jaag mij constructief op zoals u gewoon bent te doen. Het zal mij helpen om snel de oplossing te kunnen realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Minister, ik dank u. Ik hoop dat u uw collega-minister Turtelboom daarover zult aanspreken. Ik weet niet in welke mate u haar dwingend kunt aanspreken, maar ik zou toch proberen om die richting uit te gaan om haar te bewerken in verband met die bezwaarschriften die

nu on hold zijn gezet. Het is toch een beetje de wereld op zijn kop dat er ineens een ander principe wordt gehanteerd dan voordien het geval was.

Fijn dat u werk maakt van die erkenning. Hoe sneller hoe dat kunt realiseren, hoe sneller we een duidelijke regelgeving zullen hebben rond de btw-problematiek. U kunt dat dus misschien ook gelijktijdig opnemen met minister Turtelboom.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Minister, ik wilde u nog om uw persoonlijke insteek vragen. Hoe kijkt u hier zelf naar? De Vlaamse Belastingdienst geeft zelf aan dat er een kloof is tussen amusement en pedagogische initiatieven. Wat is uw visie hierop? De amusementswaarde van door jeugdhuizen georganiseerde fuiven is immers evident.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Annouri, in deze kapel moeten we elkaar niet van ons gelijk overtuigen. Ik volg uiteraard de lezing van de vorige sprekers. Het jeugdwerk in de brede zin en de jeugdhuizensector in de particuliere zin omvatten wel degelijk een pedagogisch element dat voldoende sterk is om onder die erkenning te vallen. Ik ging ervan uit dat dit uit de impliciete lezing van mijn antwoord voldoende naar voren zou komen. Indien u me om mijn obediëntie vraagt, wil ik dit nog wel eens expliciteren.

Mevrouw Christiaens, de Vlaamse Regering zal het juiste evenwicht moeten vinden tussen de dwingende argumenten en de teambuilding die nog op het programma staat.

De voorzitter: Dit is de enige sector waarin ontspanning een pedagogische waarde kan hebben.

De vraag om uitleg is afgehandeld.